

Afgørelser – Reg. nr.: 02742.01

Fredningen vedrører: Bolbjerg, Krogsande

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 07-01-1966, 04-03-1963

Fredningsnævnet 25-11-1963, 23-11-1961

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1966, den 7. januar , afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen 1534/61 vedrørende fredning af områder mellem Krogsande og Boldbjerge i Ho og Oksby sogne.

I den af fredningsnævnet for Ribe amtsrådskreds den 25. november 1963 afsagte kendelse hedder det:

"Ved kendelse, afsagt den 4. marts 1963 af Overfredningsnævnet, er den af fredningsnævnet for Ribe amtsrådskreds behandlede sag angående fredning af områder mellem Krogsande og Boldbjerge, hvori fredningsnævnet har afsagt kendelse den 23. november 1961, blevet hjemvist til fornyet behandling.

Sagens forhistorie er følgende:

Ved brev af 29. marts 1960 begærede Danmarks Naturfredningsforening fredningssag rejst over et ubebygget areal mellem Krogsande og Boldbjerge i Ho og Oksby sogne omfattende et nærmere angivet antal ejendomme.

Naturfredningsforeningen har foreslået følgende fredningsbestemmelser for området:

- 1) Al bebyggelse, opstilling af boder, master og skæmmende indretning af enhver art er ikke tilladt. Det eksisterende hus må vedligeholdes, men ikke udvides, og kun fornyes efter godkendelse af fredningsnævnet.
- 2) Campering, parkering eller anden færdselsskabende udnyttelse af arealet er ikke tilladt.
- 3) Opdyrkning eller beplantning er ikke tilladt.

- 4) Opfyldning og afgravning er ikke tilladt.
- 5) Anlægning eller udbygning af eksisterende veje gennem området er kun tilladt efter godkendelse af fredningsnævnet.

Som begrundelse for fredningen har Naturfredningsforeningen nærmere anført, at der inden for området er fredklitter, der er undergivet sandflugtsloven. Vegetationen her består især af laver foruden lidt hjelme. Enkelte områder er endog helt uden vegetation, uden at der dog findes vindbrud. De lavere partier mellem klitterne har klithedevegetation. For disse partier forelå der planer om at påbegynde et ret omfattende sommerhusbyggeri. Fraset et enkelt sommerhus på matr.nr. 75a, Vandflod, Oksby sogn, findes her et ubeboet og naturligt klitområde af stor landskabelig skønhed, som det vil være rimeligt at bevare uforstyrret også i fremtiden.

Ved forarbejdet til den fredningsplan, som er udarbejdet for området, har man tænkt sig arealerne her som et af de områder, der burde henligge uudnyttet i naturtilstand. Foruden det landskabelige findes endnu et meget vigtigt argument for, at disse arealer ikke bebygges. Vegetationen på fredklitten er den skrøbeligst tænkelige, så selv færdsel i meget beskedent omfang vil medføre risiko for sandflugt. En sådan færdsel i klitten vil være uundgåelig, ifald de tilstødende områder bebygges, idet hverken hegn eller færdselsforbud kan påregnes at yde tilstrækkelig effektiv beskyttelse af klitten.

Endelig gør Naturfredningsforeningen opmærksom på, at den hermed foreslåede fredning vil grænse op til det allerede fredede Skallingen. Skallingen er nydannet marint forland og klit, medens den foreliggende sag omhandler ældre dannede klitter. Der vil således være god mulighed for her at foretage sammenlignende studier af naturvidenskabelig art.

Den 2. juni 1960 afholdt fredningsnævnet med lodsejerne og andre berettigede i de af fredningsforslaget omfattede ejendomme et møde, hvor der fra samtlige lodsejeres side, med undtagelse af en enkelt, blev protesteret mod fredningssagens gennemførelse. På mødet gjorde Naturfredningsforeningens repræsentant opmærksom på, at der i de arealer, der påstodes fredet, fandtes enkelte opdyrkede områder. Dyrkning af disse arealer skulle kunne fortsættes, og der skulle ikke være noget til hinder for, at der opførtes bygninger til landbrugsmæssige formål efter godkendelse af fredningsnævnet. Ligeledes måtte tilplantede arealer fortsat drives. De mødende advokater gjorde bl.a. opmærksom på, at lodsejerne i forvejen havde en stærkt begrænset bevægelsesfrihed, dels på grund af Skallingens fredning, dels på grund af tilstedeværelsen af 4-5 plantager og endelig på grund af visse arealers sandflugtsfredning.

På nævnte møde blev sagen udsat med henblik på, at lods-ejerne skulle søge udarbejdet en bebyggelsesplan for området.

Da nævnet blev bekendt med, at en sådan plan var opgivet, og at nogle af lodsejerne førte forhandlinger med statsministeriet om statens overtagelse af området ikke havde ført til noget resultat, opfordrede nævnet lodsejerne til at indgive deres erstatningskrav.

Forinden nævnet den 23. november 1961 afsagde kendelse, havde sagen været forelagt Naturfredningsrådet, der havde anbefalet fredningssagens fremme.

Naturfredningsrådet har i sin skrivelse af 4. oktober 1961 foruden de landskabelige, de pædagogiske og de botaniske hensyn særligt fremhævet følgende til støtte for en fredning:

- 1) Området udgør et smukt, i øjeblikket uberørt naturområde. Der anlægges for tiden en bilvej langs den nordre rand (fra Ho til Blåvand). Fra denne vil talrige turister fremtidig kunne glæde sig over landskabet. Da publikum erfaringsmæssigt ikke går langt fra veje, vil kun de få naturelskere færdes ude over terrainet, og der vil derfor ikke være grund til frygt for sandflugt som følge af færdsel. Omvendt vil husbygning i området forøge trafikken betydeligt, og folk vil fra husene trampe klitten i stykker og forårsage ødelæggelse af likenhederne og evt. sandflugt. Da udsigten fra de højeste klitter som allerede berørt er stor-slået og interessant, bør det overvejes at anlægge en sti fra vejen til den højeste klit. Herved vil den gående færdsel kunne blive tilstrækkelig kanaliseret.
- 2) Skallingen besøges hvert år af talrige ekskursioner eller af videnskabsmænd med særlige studieopgaver. Det er blevet et sted af international videnskabelig betydning. Dets værdi som undersøgelsesområde vil imidlertid stige i ikke uvæsentlig grad, hvis Krogsande-Boldbjerge området lige nord for også fredes.
- 3) Nedsættelsen af fredningsplanudvalg for hele Vestkysten har som et af de vigtigste formål en sikring af de endnu uberørte store naturområder her. Det her omhandlede areal tilhører afgjort den kategori, som loven tilsigter friholdt og henlagt som naturområder.
- 4) Det er klart, at befolkningen i de forskellige områder langs Vestkysten må være økonomisk interesseret i, at turistbesøget øges, og at der skabes plads for sommerhuse i et vist omfang. For den pågældende egn stiller det sig så heldigt, at der let kan påvises andre arealer end de til fredning udsete, hvor huse kan anbringes uden skade; f.eks. kan efter rådets mening bebyggelsen

omkring Oksby øges betydeligt, uden at dette behøver at virke skæmmende eller ødelægge naturvidenskabelige værdier. Men for den gruppe, der bor her - eller kommer til det - eller for de mange, der kører til Blåvand for at bade, vil det være af stor betydning, at de på vejen fra Ho kan glæde sig over et uberørt kuperet klitområde. Det må derfor være i flertallets interesse at få dette bevaret.

I nævnets kendelse hed det bl.a.:

"De fremsatte erstatningskrav for en fredning af området som af Danmarks Naturfredningsforening foreslået må i betragtning af den nuværende efterspørgsel efter sommerhuse ikke anses for ganske urimelig.

Når henses til, at der på egnen omkring det heromhandlede område i forvejen findes store fredede arealer, dels Skallingen og egnen omkring Grærup Langsø, dels de store plantager og fredede klitområder, findes det, der opnås ved en fredning af det heromhandlede område ikke at stå i rimeligt forhold til de omkostninger, en sådan fredningssag som den her foreslåede vil medføre, hvorfor fredningssagen ikke bør fremmes."

Nævnets kendelse blev herefter af Danmarks Naturfredningsforening den 11. december 1961 indanket for Overfredningsnævnet under henvisning til en af Naturfredningsrådet den 9. december 1961 afgivet erklæring, hvori rådet anbefaler anke af fredningsnævnets kendelse bl.a. med følgende begrundelse:

- 1) Efter Naturfredningsrådets opfattelse er den af fredningsnævnet anførte begrundelse for at standse fredningssagen, nemlig, at der i forvejen findes betydelige fredede områder i den pågældende del af landet, ikke holdbar. Klitarealerne mellem Krogsande og Boldbjerge afviger nemlig på flere væsentlige punkter fra de andre

fredede områder, idet der er tale om meget gamle klitter med det for disse karakteristiske plantesamfund. Efter Naturfredningsrådets opfattelse må man tværtimod sige, at fredningen af Krogsande og Boldbjerge fra et naturvidenskabeligt synspunkt på fortrinlig måde supplerer de øvrige fredninger i den pågældende egn.

- 2) Fredningen af Krogsande og Boldbjerge vil have en ganske særlig betydning for fredningen af Skallingen. Denne fredning er en af de vigtigste videnskabelige fredninger i Danmark, og Skallingen kan karakteriseres som et næsten enestående område i Nordeuropa set fra et naturhistorisk synspunkt. Det er Naturfredningsrådet bekendt, at der i interesserede kredse foretages et planlægningsarbejde med henblik på en udvidelse og skærpelse af Skallingfredningen. Det vil være et meget vigtigt led i denne skærpelse og udbygning af Skallingfredningen, at Krogsande og Boldbjerge fredes mod bebyggelse. Såfremt der gennemføres en omfattende bebyggelse af Krogsande og Boldbjerge, må det alvorligt overvejes ved en eventuel ændring af Skallingfredningen at søge Skallingen afspærret for offentligheden, idet den meget omfattende færdsel, som et stort bebygget område umiddelbart nord for Skallingen vil kunne medføre, kan blive ødelæggende for bevarelsen af de naturvidenskabelige værdier, som det er Skallingfredningens formål at bevare.
- 3) Fredningssagen vedrørende Boldbjerge og Krogsande er efter Naturfredningsrådets opfattelse, ganske bortset fra dens ovenfor nævnte videnskabelige værdi, af så stor rekreativ og landskabelig betydning, at den vil berettige ret væsentlige erstatninger, selvom de under sagen fremsatte krav efter rådets opfattelse er altfor

overdrevne. Det forekommer derfor Naturfredningsrådet lidet rimeligt, at man standser en sådan sag uden at føre nogen form for forhandling om mulighed for erstatningens nedsættelse, eventuelt tillade mindre begrænsede bebyggelser.

.....
.....

Under sagens behandling for Overfredningsnævnet har klitdirektøren ved brev af 16. februar 1962 udtalt:

"Jeg må være enig med overklitfogeden i, at en tæt bebyggelse af det pågældende område fra et sandflugtsmæssigt synspunkt vil være meget uheldigt. Klitterne er meget høje og meget svagt bevokset - såkaldte grå klitter - og de vil ikke kunne tåle ret megen færdsel, uden at det vil medføre dæmningsarbejder af betydeligt omfang. En afspærring af de fredede klitter vil være nødvendig; hvis vindbruddene tager større omfang, og klitterne må dæmpes ved pålægning af lyng; man kan vist godt se bort fra den praktiske mulighed af at forbyde adgang til klitterne, hvis sletter og lavninger imellem dem bebygges, og man må i så fald regne med betydelige vanskeligheder for dæmningsarbejderne."

Ministeriet for kulturelle anliggender fremsendte den 29. juni 1962 til Overfredningsnævnet et materiale fra en kreds af repræsentanter for dansk videnskab vedrørende udbygning af Skallingenfredningen, hvori bl.a. indeholdes en anbefaling af gennemførelsen af fredningen af det vest for Ho plantage liggende klitparti.

Den 4. juli 1962 foretog Overfredningsnævnet en besigtigelse af områderne, hvorefter nævnet den 4. marts 1963 afsagde kendelse, hvori det bl.a. hedder:

"Efter Overfredningsnævnets opfattelse taler især hensynet til sammenhængen med Skallingen-fredningen og de særlige naturvidenskabelige hensyn for, at fredningspåstanden ikke fuldstændig afvises.

Imidlertid finder man, at en hensyntagen til disse forhold kan ske uden fuldstændig gennemførelse af fredningen, ligesom økonomiske hensyn taler for en begrænsning af fredningen. På grundlag af det til kendelsen hørende materiale samt yderligere materiale modtaget fra fredningsplanudvalgets sekretariat har man overvejet en fredning omfattende de østligst beliggende arealer mellem vejen Ho-Oksby, Ho plantage og Skallingen-fredningens vestligste del. Vestgrænsen for fredningen bør efter Overfredningsnævnets opfattelse fastlægges således, at der sikres en rimelig del af klitområdet som fredet i forbindelse med Skallingen-fredningen, og således at fredningsgrænsen drages på en sådan måde, at i alt fald Pælebjerg og dets nærmeste omgivelser kommer til at høre med til det fredede.

Da den nærmere fastlæggelse i detaljer af fredningens omfang og indhold forudsætter stedlige forhandlinger, som fredningsnævnet bedre end Overfredningsnævnet vil være i stand til at gennemføre, har Overfredningsnævnet besluttet at hjemvise sagen til genoptagelse og sædvanlig behandling af fredningsnævnet i henhold til naturfredningslovens § 19, stk. 5."

Fredningsnævnet, der under behandlingen af denne sag består af dommer Poul Buch, Varde, amtsrådsmedlem, sognerådsformand Alfred Jeppesen, Ølgod, og gårdejer Søren Kr.Gregersen, Ho, har efter sagens modtagelse fra Overfredningsnævnet den 12. marts d.å., på et internt møde med besigtigelse den 6. maj d.å. besluttet at indkalde lodsejerne og andre interesserede på grundlag af et af sekretæren

for Fredningsplanudvalget for Ribe og Ringkøbing amter udarbejdet forslag (i sagens bilag betegnet som forslag II). Dette forslag omfatter det størst mulige område, der naturligt vil kunne komme i betragtning. Arealet vedrører helt eller delvis følgende matr.nr.:

Af Ho by og sogn:

12c, 12 d, 12 e, 24 c, 26 l, 26 m, 26 n, 26 y, 40 c, 55, 64 a, 64 b, 64 c, 65, 66 a, 66 b, 66 c, 66 d, 67 a, 67 b, 68, 71 d, 71 e, 71 f, 71 g, 71 h, 71 i, 71 k, 71 l, 71 m, 71 n, 71 o, 71 p, 71 q, 71 r, 71 s og 71 t.

Af Vandflod by, Oksby sogn:

55 a, 55 c, 55 g, 55 o, 55 r, 56 a, 64 a, 75 a, 76 a, 77 a, 77 d og 78.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på behørigt indvarslede møder den 10. juni, og den 2. september 1963, hvortil var indkaldt samtlige lodsejere og andre interesserede, og hvor tillige repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening, Naturfredningsrådet, Fredningsplanudvalget for Ribe og Ringkøbing amter, Ribe amtsråd, Klitdirektoratet, Ho-Oksby sogneråd m.fl. var mødt.

Ministeriet for kulturelle anliggender har været indvarslet, men har ikke været repræsenteret på møderne.

Fredningsnævnet har endvidere foruden forannævnte møde den 6. maj 1963 holdt interne møder bl.a. med indgåede besigtigelse af samtlige de af sagen omfattende arealer den 12. august og den 11. november 1963. Under besigtigelsen den 12. august var repræsentanter for Naturfredningsrådet, Fredningsplanudvalget, Ho-Oksby sogneråd og Klitdirektoratet deltagere i markvandring.

Nævnet har under sagens behandling haft teknisk bistand af landinspektør Gunnar Jessen, Varde, og sekretær Jørgen Andersen, Fredningsplanudvalget, Ringkøbing.

Den detaillerede fredningspåstand for området med nærmere motivering er i alt væsentligt identisk med det af Naturfredningsforeningen under sagens oprindelige behandling anførte, hvortil Naturfredningsrådet og Klitdirektoratet i alt væsentligt har sluttet sig.

Under sagens behandling har ejeren af matr.nr. 77a, Vandflod by m.m., Oksby sogn, Kr. Pedersen, den 26. august 1962 afgivet tilbud til staten om salg af sine arealer inden for det af forslaget omfattede område, ialt ca 8 ha, hvilket tilbud er modtaget den 19. marts 1963 af Klitdirektoratet på Landbrugsministeriets vegne.

Nedennævnte lodscjere har fremsat indsigelser mod fredningen over for nævnet.

Gårdejer Valdemar Hansen har bl.a. hævdet, at der ikke er knyttet større videnskabelige interesser til de af fredningspåstanden omfattede områder. Han har endvidere generelt kritiseret Naturfredningsforeningens fredningspolitik.

Landsretssagfører Kaj Nielsen, København, har for handelsgartner Jan Adriansen gjort gældende, at Overfredningsnævnets i kendelsen angivne retningslinier for fredningsnævnets fornyede behandling må forstås således, at fredningsområdet kun skal omfatte de umiddelbart op til Pælebjerg beliggende områder. Han har endvidere foreslået fredningsområdet begrænset til at følge den vestlige grænse af Skallingen-området nord på uden om Pælebjerg og dernæst mod nordøst langs sognegrænsen. Han har endelig anbefalet en fornuftig og rimelig udstykning af de pågældende områder tilladt

efter forhandling med Naturfredningsforeningen og Naturfredningsrådet, evt. ved nævnets mellemkomst, og han har gjort gældende, at de naturvidenskabelige interesser vil blive bedre tilgodeset ved sådanne foranstaltninger end ved en fredning, hvorefter almenheden tilstedes adgang.

Landsretssagfører Kjer, Esbjerg, har for gårdejer Søren Hansen, Tane, foreslået en løsning gennemført ved delvis fredning, hvilket kunne praktiseres ved tinglysning af deklaration om byggeri og om parcellernes udnyttelsesgrad. Fornuftigt administreret vil en sådan ordning fuldt ud kunne tilgodese de naturvidenskabelige interesser.

Advokat Dueholm, Varde, har for en række lodsejere tilsluttet sig de af landsretssagfører Kjer anførte betragtninger og har herudover fremhævet, at grundejerne selv i givet fald vil være interesserede i en fornuftig regulering af udstykning og bebyggelse til gavn for såvel lodsejerne som almenheden.

Professor Bøcher har for Naturfredningsrådet fremhævet, at rådet gerne ser smukt byggeri etableret i randarealerne op til naturfredede områder, medens rådet bestemt må modsætte sig bebyggelse på selve de fredede områder. Da det foreslåede område er relativt omfattende, vil dette kunne bære en begrænset færdsel, der må antages normalt at ville følge tilstedeværende veje og stier uden at skade de videnskabelige interesser.

Gårdejer Chr. Sørensen har tilsluttet sig advokaternes forslag om udstykning i store grunde til bebyggelse. Han har endvidere hævdet, at det er betænkeligt at frede arealerne som foreslået, idet publikums adgang til disse evt. vil kunne modvirke lodsejernes arbejde med beplantning og dæmpning af sandflugten, hvorved han har

fremhævet, at klitterne på de omhandlede arealer ikke er ret gamle.

Cand.mag. Jørgen Knudsen har for Naturfredningsforeningen tilsluttet sig Naturfredningsrådets krav om forbud mod delvis bebyggelse af de fredede områder. De grå klitter er meget følsomme over for færdsel af enhver art, og hvis der gives tilladelse til opførelse af enkelte huse, risikerer man let forsøg på ulovligt byggeri, ligesom man udsætter sig for, at videnskabsmændene hindres i deres virksomhed ved opsætning af forbudsskilte m.v.

Efter henstilling fra lodsejerne traf nævnet, for at lods-ejerne derved så tidligt som muligt kunne blive i stand til at formulere deres erstatningspåstande, på mødet den 12. august 1963 enstemmig beslutning om, at den foreslåede fredning skal gennemføres i følgende omfang:

Det fredede område strækker sig fra det nordøstlige hjørne af matr.nr. 12d, Ho by og sogn, langs sydsiden af den offentlige bivej fra Ho til Oksby, d.v.s. langs det nordlige skel af matr.nr. 12d, 40c, Ho by og sogn, over matr.nr. 77d, 77a, 78, 76a, 75a, 55c, Vandflod by m.m., Oksby sogn, og over matr.nr. 55g, smst., hen til klitfredningsgrænsen, hvor denne er ført mod syd, og følgende denne grænse over nævnte matr.nr. 55g og 55a ind til sydsiden af nævnte offentlige bivej, Ho-Oksby, og langs denne over matr.nr. 55a, 56a og 64a smst. - Derefter følger fredningsgrænsen skellet mellem matr. nr. 64a og 57a sydpå til den private vej over matr.nr. 64a, langs denne vejs nordside til flugten af skellet mellem matr.nr. 64a og 56a, derpå mod nord til skelhjørnet mellem sidstnævnte 2 matr.nr.e, videre over matr.nr. 56a langs den private vejs sydside til skellet mod matr.nr. 55a, herfra direkte til vestligste skelhjørne af matr. nr. 55ak, videre nordpå følgende skellet mellem matr.nr. 55a og matr. nr.e 55ak, 55ai, 55ah, 55ag, 55af, 55ab, 55aa, 55ø, 55t, 55ad, 55s. -

Derefter direkte mod syd over matr.nr. 55r til skel hjørnet mellem matr.nr. 29b og 75a, langs med det nordlige skel af nævnte matr.nr. 75a, 76a, 77a, 72d, 55a, Vandflod by, Oksby sogn, derefter langs nordsiden af den i marken eksisterende vej over matr.nr. 64b, 64c, 65, 66a, 66b, 66c, 66d, 68, 67a, 67b, 55, Ho by, til skellet mod matr.nr. 12c, smst., følgende dette mod syd til skellet mod Skallingen, derfra mod øst langs det sydlige skel af matr.nr. 12c, 12e til flugten af skellet mellem matr.nr. 5c og 24c, Ho by. - Herfra mod nord langs nævnte flugt af og skellet mellem matr.nr. 5c og 24c, videre langs det vestlige og nordlige skel af matr.nr. 12i og endelig langs med skellet mellem matr.nr. 34b og 12d til udgangspunktet.

Herefter omfatter fredningen i henhold til nævnets beslutning følgende ejendomme:

Navn	Matr.nr.	Ejerlav	Samlet areal ha
Adriansen, Jan og Lis Nordstrandsallé 1, Dragør, Amager.	24 <u>c</u> 76 <u>a</u>	Ho by Vandflod by	72,4
Blegvad, Jacob, m.fl. Bispensgade 1, Ålborg.	66 <u>d</u>	Ho by	0,4
Burgård, Jørgen m.fl. Billum.	77 <u>d</u>	Vandflod by	0,05
Hansen, Hans Ø.Oksby pr. Oksbøl.	55 <u>g</u> 64 <u>b</u> 66 <u>a</u>	Vandflod by Ho by - -	6,0

Navn	Matr.nr.	Ejerlav	Samlet areal ha
Hansen, Søren	12 <u>d</u>	Ho by	28,8
Tane	26 <u>m</u>	- -	
pr. Oksbøl.	40 <u>c</u>	- -	
	55	- -	
	68	- -	
	78	Vandflod by	
Hansen, Valdemar	26 <u>n</u>	Ho by	41,9
Tane	26 <u>y</u>	- -	
pr. Oksbøl	67 <u>a</u>	- -	
	55 <u>c</u>	Vandflod by	
	75 <u>a</u>	- -	
Ibsen, Jens Chr.	12 <u>c</u>	Ho by	7,6
Oksby	68	- -	
pr. Oksbøl.			
Kallesen, Graves J.	55	Ho by	1,4
Blåvand			
pr. Oksbøl.			
Klitdirektoratet	66 <u>b</u>	Ho by	8,8
Vejers	77 <u>a</u>	Vandflod by	
pr. Oksbøl.			
Nielsen, Jens	66 <u>c</u>	Ho by	1,0
Blåvand	67 <u>b</u>	- -	
pr. Oksbøl.			
Nielsen, Svend Åge	55 <u>r</u>	Vandflod by	1,4
Neptunsvej 5,			
Sædding pr. Esbjerg.			

Navn	Matr.nr.	Ejerlav	Samlet areal ha
Olesen, Andreas Chr.arv. Lrs.F.Dybvad Bruun, Holmens kanal 18, København K.	26 <u>l</u>	Ho by	34,8
Olesen, Hartvig Oksby pr. Oksbøl.	55 <u>a</u> 64 <u>a</u>	Vandflod by Vandflod by	30,4
Schmidt, Ejnar H. Oksby pr. Oksbøl.	65	Ho by	0,9
"Skallingen" Interessentskabet.	12 <u>e</u>	Ho by	5,2
Sørensen, Søren Oksby pr. Oksbøl.	56 <u>a</u>	Vandflod by	1,9
Uhrenholdt, Chas., Classensgade 27A, København Ø.	64 <u>c</u>	Ho by	0,4

Arealerne for de enkelte matr.nr.e er beregnet af landinspektør Gunnar Jessen, Varde, på grundlag af en kopi af matrikelkortet i måleforholdet 1:4000.

På matr.nr. 26y ibd. tillades udstykning af ialt 4 omtrent lige store parceller på hvilke bebyggelse kan ske indenfor det på det vedhæftede kort viste område. På parcellerne, der ikke må indhegnes, pålægges deklARATIONER om forbud mod opførelse af andet end stråttækte enfamilieshuse, der udadtil fremtræder med

jordfarvede bygningsmaterialer efter fredningsnævnets forudgående godkendelse. I deklARATIONERNE skal endvidere fastsættes regler om, at byggeri skal placeres længst muligt mod sydvest, efter nævnets nærmere bestemmelse og i overensstemmelse med lovgivningens øvrige regler for byggeri.

Efter at Overfredningsnævnet som anført i sin kendelse har bestemt, at fredning i alle tilfælde skal gennemføres, mener fredningsnævnet for sit vedkommende at kunne begrunde fredningen med følgende betragtninger:

De af sagen omfattede områder fremtræder som særdeles smukke ubebyggede og naturlige hede- og klitarealer, hvilke sidste er undergivet sandflugtsloven. Det vil efter nævnets opfattelse have stor værdi at bevare disse arealer, der tillige har stor naturvidenskabelig betydning, uforstyrret også for fremtiden, hvorved bemærkes, at områderne grænser op til det ligeledes for naturvidenskaben overordentlig værdifulde fredede Skallingen. Ved sin afgørelse har nævnet ud over det anførte taget i betragtning, at hele området særligt i sommertiden passeres af et overordentlig stort antal trafikanter på den lokale hovedfærdselsåre fra Ho til Oksby, og det findes med den eksplosivt voksende bebyggelse af nabo-områderne endvidere ønskeligt, at hele det fredede område med de nedenfor anførte begrænsninger sikres for almenheden til fri færdsel og ophold.

Med hensyn til det fredede områdes afgrænsning skal nævnet bemærke, at denne naturligt mod øst følger den staten tilhørende Ho Klitplantage og mod syd dels det fredede Skallingen og dels den gamle klitvej langs sydranden af de klitfredede arealer. Endvidere har nævnet fundet det ubetænkeligt at lade det fredede område strække

sig helt ud til det vest for Pælebjerg værende meget smukke klit-områdes naturlige afgrænsning mod vest. Det bemærkes herved, at det, når Pælebjerg og dets omgivelser som fastsat af Overfredningsnævnet skal fredes, må forekomme unaturligt at begrænse fredningsområdet til Pælebjergs nærmeste omgivelser, hvor der ikke i terrænet frembyder sig nogen rimelig grænselinie, der kan begrunde en passende arrondering af det fredede område. Endelig afgrænses det fredede område mod nord passende af Ho-Oksby vejen med undtagelse af den i niveau med vejen liggende "lomme" mod vest, hvor en passende sommerhusbebyggelse ikke vil kunne forstyrre helhedsindtrykket af det fredede område.

Af sidstnævnte årsag har nævnet ligeledes fundet det ubetænkeligt at tillade den fornævnte stærkt begrænsede udstykning af matr.nr. 26y ibd., der efter nævnets formening ej heller vil kunne indebære nogen risiko for klitternes fortsatte bevarelse.

Det bemærkes endelig, at den således besluttede fredning opfylder betingelserne i naturfredningslovens § 1. Arealerne omfatter ialt ca 243 ha og er vist indrammet på det vedhæftede kort.

Med hensyn til fredningens indhold fastsættes følgende nærmere bestemmelser for området:

Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand og må ikke beplantes, opdyrkes, opfyldes eller afgraves. Henkastning af affald samt etablering af bilkirkegårde er forbudt.

Arealerne må ikke bebygges, bortset fra den fornævnte begrænsede mulighed for byggeri på matr.nr. 26y. Opstilling af boder, skure, master, skilte eller andre skæmmende indretninger er forbudt. Der må ikke opsættes hegn bortset fra nødvendige kreaturhegn.

På foranledning af fredningsnævnet og Naturfredningsrådet

kan der evt. i samarbejde med Statens klitvæsen træffes de nødvendige foranstaltninger til bevarelse af de for området naturlige plantesamfund, herunder fjernelse af selvsåede træer og buske.

Der tillægges med de i sandflugtslovgivningen indeholdte begrænsninger almenheden ret til færdsel til fods og ophold på hele området. De på vedhæftede kort viste veje og stier skal med de anførte begrænsninger være tilgængelige for almindelig færdsel til fods. Al færdsel i området sker på eget ansvar og efter fredningsnævnets eventuelle anvisninger og ordensregler. Campering og bål-tænding er forbudt. Klitvæsenets og skovtilsynets beføjelser forbeholdes.

Arealerne må iøvrigt benyttes som hidtil. Kreaturgræsning, høslet, jagt, indsamling af bær og frugter og biavlsvirksomhed, alt i samme omfang som forinden sagens rejsning, er fortsat tilladt.

Fredningen er ikke til hinder for, at Fredningsplanudvalget for Ribe og Ringkøbing amter og Klitdirektoratet i samråd med nævnet uden udgift for ejerne lader anlægge de for almenhedens færdsel nødvendige stier, veje og parkeringspladser i området og lader anbringe stenter og lignende overhegn.

Med bemærkning, at forlig ikke har kunnet opnås for nævnet, går lodsejernes under sagen fremsatte erstatningskrav i korthed ud på følgende:

1. For ejeren af matr.nr. 55r, Vandflod, instrumenthandler Svend Åge Nielsen har advokat V.Revsbech, Esbjerg, krævet en erstatning på 1,25 kr. pr. m² fredet areal.
2. Ejeren af matr.nr. 56a, Vandflod, Søren Peder Sørensen, Oksby, Oksbøl, har påstået sig tilkendt kr. 10.000,- i erstatning.
3. Ejeren af matr.nr. 66c og 67b, Ho, klitfoged Jens Nielsen, Blåvand pr. Oksbøl, har som sin endelige påstand krævet sig tilkendt

en erstatning på 12.000,- kr.

4. For ejeren af matr.nr. 55c og 75, Vandflod, 26n og 67a, Ho, gård-ejer Valdemar Hansen, har advokat William Bentzen, København, krævet 1,- kr. pr. m² i erstatning. For det samme ejer tilhørende matr.nr. 26y ibd., har advokaten krævet 0,50 kr. pr. m².
5. Ejerne af matr.nr. 77d, Vandflod, Jørgen Burgård m.fl. har påstået sig tilkendt kr. 1.000,- pr. ha i erstatning.
6. For ejerne af matr.nr. 76a, Vandflod, og 24c, Ho, Jan Adriansen og Lis Adriansen, har landsretssagfører Kaj Nielsen, København, krævet 500.000,- kr. i erstatning.
7. Advokat Th.Dueholm, Varde, har for nedennævnte ejere krævet følgende erstatninger:
 - a. Ejeren af matr.nr. 55a og 64a, Vandflod, gårdejer Hartvig Olesen: 0,50 kr. pr. m².
 - b. Ejeren af matr.nr. 55g, Vandflod, 64b og 66a, Ho, Hans Hansen: 0,50 kr. pr. m² samt herudover 5.000 kr. for fredning af matr. nr. 66a. For matr.nr. 64b forlanges ingen erstatning.
 - c. Ejeren af matr.nr. 65, Ho, Ejner Hansen Schmidt: 1 kr. pr.m².
 - d. Ejeren af matr.nr. 12c og halvdelen af 68, Ho, Jens Chr. Ibsen: F.s.v. angår matr.nr. 68: 1,- kr. pr. m².
- - - - 12c: 1,50 - - - .
 - e. Ejeren af 2/3 af matr.nr. 55, Ho, kroejer Burgård Jørgensen (ifølge tingbogen Graves Jensen Kallesen): 1,- kr. pr. m².
 - f. Ejeren af matr.nr. 12e, Ho, I/S Skallingen v/E.Slajkjær: 0,50 kr. pr. m².
 - g. Ejeren af matr.nr. 26l, Ho, Anders Chr. Olesens dødsbo, 10.000,- kr.

8. For ejeren af matr.nr. 12d, 40c, 26m; 1/2 af 68, 1/3 af 55, Ho, og 78, Vandflod, gårdejer Søren Hansen, har landsretssagfører Gerhard Kjer, Esbjerg, krævet 0,65 kr. pr. m².
9. For ejeren af matr.nr. 64c, Ho, grosserer Chas. Uhrenholdt, har advokat Bjarne Schøtt, Varde, krævet 1,- kr. pr. m².

Fredningsnævnet har ved den nedenfor beskrevne erstatningsfastsættelse taget i betragtning de allerede for visse dele af området gældende rådighedsindskrænkninger, herunder sandflugtslovens bestemmelser og de i naturfredningslovens § 25, stk. 2, indeholdte bestemmelser om forbud mod bebyggelse inden for 300 m fra statsskove uden fredningsnævnets tilladelse, samt endelig det for hele området gældende forbud mod bebyggelse uden godkendelse af Ribe amtsråd. Fremdeles er der taget hensyn til områdets store landskabelige værdi, til det om stedfundne salg til staten inden for området oplyste, til at lodsejerne ved fredningen får udbetalt en samlet erstatning for deres jord uden hensyn til uvisheden med hensyn til mulighed for salg, samt til at lodsejerne fortsat bevarer jorden til de bestående former for nytte.

Det er oplyst for nævnet, at ejendomsværdiansættelsen til ejendomsbeskatningen inden for området gennemsnitligt andrager fra 5-15 kr. pr. ha for klitarealer og fra 50-150 kr. pr. ha for de øvrige arealer.

Under hensyn til det således anførte samt efter en bedømmelse af det af lodsejerne fremførte og af samtlige iøvrigt i betragtning kommende omstændigheder, derunder bebyggelsesmulighederne for de enkelte ejendomme, fastsætter fredningsnævnet med bemærkning, at nævnet som hovedregel for byggeegnet jord uden fredningsbegrænsning har lagt en erstatningsberegning på 5.000,- kr. pr. ha til grund, følgende erstatninger for fredningen som foran beskrevet:

Lb. nr.	Matr.nr.	ejerlav	areal	ejernavn	erstatning.
1.	<u>24c</u> <u>76a</u>	Ho Vandflod	ca 72,4 ha	Jan og Lis Adriansen.	95.000,- kr.
				Arealer ligger for ca 8 ha's vedkommende inden for 300 m fra Ho plantage, medens en anden betydelig del af arealet er klitfredet.	
2.	<u>66d</u>	Ho	ca 0,4 ha	Blegvad Jensen m.fl.	0,- kr.
				Ejerne har fremsat endeligt tilbud om fredning uden erstatning ved brev af 25.maj 1961.	
3.	<u>55g</u> <u>64b</u> <u>66a</u>	Vandflod Ho -	ca 6,0 ha	Hans Hansen.	500,-kr.
				Erstatning for 0,1 ha af matr.nr. <u>66a</u> . Erstatningen er frafaldet for matr.nr. <u>64b</u> . Matr.nr. <u>55g</u> består udelukkende af klitfredet areal.	
4.	<u>64a</u> del af <u>55a</u>	Vandflod -	ca 30,4 ha	Hartvig Olesen.	0,-kr.
				Hele arealet er klitfredet.	
5.	del af 78 <u>12d</u> <u>26m</u> <u>40c</u> 1/3 af 55 1/2 af 68	Vandflod Ho - - - - -	ca 28,8 ha	Søren Hansen	110.000,-kr.
				En del af arealet ligger inden for 300 m fra Ho plantage, medens en anden del er klitfredet.	

x) Denne nummerering er foretaget af Overfredningsnævnet.

Lb	Matr.nr.	ejerslav	areal	ejersnavn	erstatning.
6.	del af 75	Vandflod	ca 41,9 ha	Valdemar Hansen.	17.500,-kr.
	del af 55 <u>c</u>	-		En altovervejende del af arealet er	
	26 <u>n</u>	Ho		klitfredet. For så-	
	67 <u>a</u>	-		vidt angår matr.nr.	
	26 <u>y</u>	-		26 <u>y</u> henvises til det foran anførte om til-	
				ladelse til udstykning.	
7.	12 <u>c</u> 1/2 af 68	Ho -	ca 7,6 ha	Jens Chr.Ibsen.	34.000,-kr.
				En uvæsentlig del af arealet er klitfredet.	
				En væsentlig del af arealet er meget lavt beliggende og må antages at være uegnet til be-	
				byggelse.	
8.	2/3 55	Ho	ca 1,4 ha	Gravers Jensen Kalle-	1.500,-kr.
				sen.	
				En væsentlig del af arealet er klitfredet.	
9.	66 <u>c</u> 67 <u>b</u>	Ho -	ca 1,0 ha	Jens Nielsen.	800,-kr.
				En altovervejende del af arealet er klitfredet. Det kan efter næv-	
				nets opfattelse ikke have indflydelse på erstatnings-	
				fastsættelsen, at der evt. foreligger privat mages-	
				skifte. Der er ved næv-	
				nets afgørelse ikke taget hensyn til, hvem der for tiden udøver ejer-	
				rådighed.	

Lb	Matr.nr.	ejerlav	areal	ejernavn	erstatning.
10.	en del af <u>55r</u>	Vandflod	ca 1,4 ha	Svend Åge Nielsen. Størstedelen af a- realet er klitfredet.	2.500,-kr.
11.	<u>261</u>	Ho	ca 34,8 ha	Andreas Olesens døds- bo. Arealet kan på grund af sin form kun bebyg- ges ved sammenlægning med naboareal. En mindre del af arealet ligger in- den for 300 m fra Ho plan- tage. Ejernerne har påstået sig tilkendt 10.000 kr.	10.000,-kr.
12.	del af <u>77a</u> <u>66b</u>	Vandflod Ho	ca 8,8 ha	Landbrugsministeriet	0,-kr.
13.	<u>65</u>	Ho	ca 0,9 ha	Ejnar Hansen Schmidt En overvejende del af arealet er klitfredet.	1.000,-kr.
14.	<u>12e</u>	Ho	ca 5,2 ha	I/S Skallingen v/ E. Slajkjær. Arealet er hovedsage- lig beliggende inden for 300 m fra Ho plan- tage. En del af arealet er meget lavt beliggende og må antages at være uegnet til bebyggelse.	18.000,-kr.
15.	<u>56a</u>	Vandflod	ca 1,9 ha	Søren Peder Sørensen. Hele arealet er klit- fredet.	0,-kr.

Lb.	Matr.nr.	ejerlav	areal	ejernavn	erstatning.
16.	64c	Ho	ca 0,4 ha	Chas.Uhrenholdt. En væsentlig del af arealet er klitfre- det.	500,- kr.
17.	77d	Vandflod	ca 0,05 ha <u>ca 243,00 ha</u>	Jørgen Burgård m.fl.	0,- kr. <u>291.300,- kr.</u>

Erstatningerne, der forrentes med 5% årlig fra kendelsens dato, udbetales til de foran anførte ejere.

Erstatningerne udredes som nedenfor bestemt.

Kendelsen vil være at tinglyse på de neden for anførte ejendomme med prioritet forud for al pantagæld.

Påtaleret tilkommer fredningsnævnet for Ribe amtsrådsreds."

Konklusionen er sålydende:

"Ejendommene matr.nr. 12c, 12e, 12d, 24c, 26l, 26m, 26n, 26y, 40c, 55, 64b, 64c, 65, 66a, 66b, 66c, 66d, 67a, 67b og 68, Ho by og sogn, og

ejendommene matr.nr. 55a, 55c, 55g, 55r, 56a, 64a, 75a, 76a, 77a, 77d og 78, Vandflod, Oksby sogn, fredes som ovenfor bestemt og som afgrænset på vedhæftede kort.

På matr.nr. 26y, Ho by og sogn, må opføres 4 stråttækte enfamiliehuse, der udadtil fremtræder med jordfarvede bygningsmaterialer og placeres længst muligt mod sydvest.

I erstatning udbetales til lodsejerne de ovenfor nævnte beløb, ialt 291.300,- kr. med renter 5% årlig fra kendelsens dato.

Af erstatningen udredes tre fjerdedele af statskassen. Den sidste fjerdedel udredes af Ribe amtsfond og de i amtsrådsredsen beliggende købstadkommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling."

Kendelsen er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 3, hvorhos den er indanket af 8 lodsejere (lodsejerfortegnelse lb.nr. 1, 3, 4, 6, 8-10 og 13).

Det bemærkes, at der under sagens behandling for Overfredningsnævnet er sket følgende matrikulære ændringer og ejerskifter: lb.nr. 5 og lb.nr. 12: Den fredede del af matr.nr. 78 og af matr. nr. 77a, begge Vandflod, er udstykket som matr.nr. 78a og matr.nr. 77g, smst.

lb.nr. 5 og lb.nr. 8: Matr.nr. 55, Ho by og sogn, er udstykket i matr.nr. 55a og matr.nr. 55b, hørende til henholdsvis lb.nr. 8 og lb.nr. 5,

lb.nr. 8: Matr.nr. 55a, Ho by og sogn, ejes nu af Burgård Jørgensen.

lb.nr. 11: Matr.nr. 261, Ho by og sogn, er overtaget af arvingerne Andreas Olesen m.fl.

lb.nr. 15: Matr.nr. 56a, Vandflod, ejes nu af Gunnar Høj, og

lb.nr. 16: Matr.nr. 64c, Ho by og sogn, ejes af Bendiks Sillesen.

Med hensyn til erstatningerne for de ejendomme, der har skiftet ejere, forholdes som nedenfor anført.

Der er endvidere over for Overfredningsnævnet af de pågældende ejere oplyst følgende vedrørende ejerforholdene til de nedenfor nævnte matrikelnumre, alle af Ho, hvilket ikke er i overensstemmelse med tingbogens udvisende:

Matr.nr. 68, østlige halvdel, ejes af Jens Nielsen,

matr.nr. 68, vestlige halvdel, ejes af Valdemar Hansen,

matr.nr. 67a, ejes af Jens Chr. Ibsen,

matr.nr. 67b, ejes af Søren Hansen.

Overfredningsnævnet har den 2. juli 1964 besigtiget de fredede arealer og forhandlet med de ankende og disses advokater, samt med repræsentanter for fredningsnævnet, fredningsplanudvalget Naturfredningsrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Ribe amtsråd, klitdirektoratet, Ho-Oksby sogneråd og andre interesserede.

Overfredningsnævnet har herefter vedtaget at stadfæste kendelsen med følgende ændringer og tilføjelser:

Vedrørende det fredede areals omfang.

Fredningen udvides i det sydøstlige hjørne til at omfatte hele matr.nr. 12e, Ho by og sogn.

Vedrørende fredningens indhold.

- 1) Den ejeren af matr.nr. 26y, Ho by og sogn, meddelte tilladelse til udstykning af 4 byggegrunde fra ejendommen ophæves.
- 2) Kendelsens bestemmelse om, at der tillægges almenheden ret til færdsel til fods og ophold på de fredede områder - herfra skal dog undtages det opdyrkede -, hindrer ikke klitmyndighederne i at udnytte deres beføjelser i henhold til lov nr. 84 af 25. marts 1961 om sandflugtens bekæmpelse til af hensyn til faren for sandflugt at forbyde offentlig færdsel og ophold på det fredede.
- 3) Det er ikke uden fredningsnævnets godkendelse tilladt at benytte det fredede til parkeringsplads eller til teltslagning.

Vedrørende erstatningerne.

Medens Overfredningsnævnet har fundet det i fredningskendelsen anvendte erstatningsniveau passende for så vidt angår ikke-klitfredede arealer, har man i overensstemmelse med den af lodsejerne nedlagte påstand ment at måtte tage hensyn også til de klitfredede områder ved beregningen af erstatningerne.

I overensstemmelse hermed har Overfredningsnævnet fremsat erstatningstilbud over for samtlige lodsejere - bortset fra lb.nr. 2, 11, 12 og 17. 9 af lodsejerne har accepteret Overfredningsnævnets tilbud om de nedenfor nævnte erstatninger, medens Overfredningsnævnet i henhold til naturfredningslovens § 2o har anmodet taxationskommissionen om at fastsætte erstatningerne til 4 lodsejere.

Ved forretninger afholdt den 9. februar og 12. maj 1965 har taxationskommissionen fastsat erstatningerne til de pågældende lodsejere således:

<u>Lb.nr.</u>	<u>Navn</u>	<u>Matr.nr.</u>	<u>Erstatningsbeløb</u>
8	Burgård Jørgensen	55 <u>a</u> , Ho by og sogn	8.000,00 kr.
10	Sv.Aage Nielsen	55 <u>r</u> , Vandflod by, Oksby sogn,	8.000,00 kr.
13	Ejnar Hansen Schmidt,	65, Ho by og sogn	4.800,00 kr.
16	Charles Uhrenholdt	64 <u>c</u> , Ho by og sogn	2.800,00 kr.

Overfredningsnævnet har i medfør af naturfredningslovens § 17, stk. 2, besluttet, at 9/10 af erstatningsudgiften afholdes af statskassen.

Da Overfredningsnævnet iøvrigt kan tiltræde den indankede kendelse, vil denne være at stadfæste med de af det foranstående følgende ændringer:

Et kort nr.RIB 113, udvisende grænserne for det fredede område, der udgør ca 245 ha - hvoraf 151 ha klitfredet -, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Ribe amtsrådsreds den 25. november 1963 afsagte kendelse vedrørende fredning af områder mellem Krogsande og Boldbjerge i Ho og Oksby sogne stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer.

I erstatning udbetales til:

Lb.nr.

1.	Handelsgartner Jan og fru Lis Adriansen	125.000 kr.
2.	Blegvad Jensen m.fl.	0 kr.
3.	Gårdejer Hans Hansen	6.300 kr.
4.	Gårdejer Hartvig Olesen	30.000 kr.
5.	Gårdejer Søren Hansen	125.000 kr.
6.	Gårdejer Valdemar Hansen	108.000 kr.
7.	Gårdejer Jens Chr.Ibsen	34.000 kr.
8.	Kroejer Burgaard Jørgensen	8.000 kr.
9.	Klitfoged Jens Nielsen	3.600 kr.
10.	Revisor Svend Åge Nielsen	8.000 kr.
11.	Andreas Olesen m.fl.	10.000 kr.
12.	Landbrugsministeriet	0 kr.
13.	Gårdejer Ejnar Hansen Schmidt	4.800 kr.
14.	I/S Skallingen v/ E.Slajkjær	25.000 kr.
15.	Gårdejer Søren Peder Sørensen	1.900 kr.
16.	Grosserer Charles Uhrenholdt	2.800 kr.
17.	Jørgen Burgaard m.fl.	0 kr.
	ialt..	<u>492.400 kr.</u>

med renter 5% p.a. fra den 25. november 1963 til den 30. september 1964 og med 6% p.a. fra den 1. oktober 1964 til betaling sker.

Af erstatningsudgiften udredes 9/10 af statskassen og 1/10 af Ribe amtsfond og de i amtsråds kredsen beliggende købstadkommuner fordelt i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Gudrun Hermann.
Gudrun Hermann.

FREDNINGSNÆVNET >

K E N D E L S E

afsagt den 25. november 1963

af

Fredningsnævnet for Ribe Amtsrådskreds

vedrørende

fredning af områder mellem Krogsande og Boldbjærg i

Ho og Oksby sogne

er

CITERET FULDT UD I OFN K AF 7/1 1966

OVERFREDNINGSNÆVNET>

4/3-1963

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1963, den 4. marts , afsagde overfredningsnævnet på grundlag af skriftlig og mundtlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1534/61 vedrørende fredning af områder mellem Krogsande og Boldbjørge.

I den af fredningsnævnet for Ribe amtsrådsreds den 23. november 1961 afsagte kendelse hedder det:

"Ved skrivelse af 29. marts 1960 har Danmarks Naturfredningsforening begært fredningssag rejst over et ubebygget areal mellem Krogsande og Boldbjørge i Ho og Oksby sogne. Arealet omfatter følgende matr. nre.:

matr.nr. 67 b, 66 c, Ho by og sogn, der ejes af gårdejer Jens Nielsen, Blaavand,

matr.nr. 67 a, 26 n, 26 y, Ho by og sogn, 75 a, 55 c, Vandflod, Oksby sogn, der ejes af gårdejer Valdemar Hansen, Grønbjerg pr. Oksbøl,

matr.nr. 12 d, 26 m, 40 c, Ho by og sogn, 78, Vandflod, Oksby sogn, der ejes af gårdejer Søren J. Hansen, Blaavand,

matr.nr. 65, Ho by og sogn, der ejes af gårdejer Ejnar Hansen, Schmidt, Blaavand,

matr.nr. 66 d, Ho by og sogn, der ejes af Viggo Blegvad, Inger Margrethe Blegvad, Jørgen Marstrand Blegvad, Jacob Michael Marstrand Blegvad, ved arkitekt m.a.a. Jacob Blegvad, Bispensgade 1, Aalborg,

matr.nr. 12 c, Ho by og sogn, der ejes af andelsselskabet Skallingen ved Søren F. Gregersen, Ho pr. Oksbøl,

matr.nr. 66 b, Ho by og sogn, der ejes af Kristian J. Pedersen, Ho pr. Oksbøl,

matr.nr. 21 l, Ho by og sogn, der ejes af dødsboet efter Andreas Christen Olesen, Connecticut, U. S. A., død den 4. oktober 1956, ved landsretssagfører F. Dybvad Bruun, Holmens Kanal 18, København K.,

matr.nr. 68, Ho by og sogn, der ejes af murer Jens Chr. Ibsen, Oksby, og gårdejer Søren J. Hansen, Blaavand,

matr.nr. 55, Ho by og sogn, der ejes af kroejer Graves Jensen Kallesen, Blaavand, og gårdejer Søren J. Hansen, Blaavand,

matr.nr. 76 a, Vandflod, Oksby sogn, 24 c, Ho by og sogn, der ejes af Jan og Lis Adriansen, Nordstrands alle 1, Dragør, Amager.

matr.nr. 77 a, Vandflod, Oksby sogn, der ejes af Kristian Pedersen, Ho pr. Oksbøl,

matr.nr. 64 b, 66 a, Ho by og sogn, 55 g, Vandflod, Oksby sogn, der ejes af gårdejer Hans Hansen, Øster Oksby,

matr.nr. 12 c, Ho by og sogn, der ejes af murer Jens Kr. Ibsen, Oksby,

matr.nr. 55 a, Vandflod, Oksby sogn, der ejes af gårdejer Hartvig Olesen, Blaavand,

matr. nr. 64 a, Ho by og sogn, der ejes af landmand Svend Henne Hansen, Blaavand,

matr. nr. 64 c, Ho by og sogn (udstykket ved landbrugsministeriets skrivelse af 11/2 1961 fra matr. nr. 64 a, Ho) tilhørende Chas F. S. Uhrenholdt, Classensgade 27 a, København Ø.

Naturfredningsforeningen har foreslået følgende fredningsbestemmelser for området:

- 1) Al bebyggelse, opstilling af boder, master og skæmmende indretninger af enhver art er ikke tilladt. Det eksisterende hus må vedligeholdes, men ikke udvides, og kun fornyes efter godkendelse af fredningsnævnet.
- 2) Campering, parkering eller anden færdselsskabende udnyttelse af arealet er ikke tilladt.
- 3) Opdyrkning eller heplantning er ikke tilladt.
- 4) Opfyldning og afgravning er ikke tilladt.
- 5) Anlægning eller udbygning af eksisterende veje gennem området er kun tilladt efter godkendelse af fredningsnævnet.

Som begrundelse for fredningen har Naturfredningsforeningen nærmere anført, at der indenfor området er fredklitter, der er undergivet sandflugtsloven. Vegetationen her består især af laver foruden lidt hjelme. Enkelte områder er endog helt uden vegetation, uden at der dog findes vindbrud. De lavere partier mellem klitterne har klithedevegetation. For disse partier foreligger der planer om at påbegynde et ret omfattende sommerhusbyggeri. Fraset et enkelt sommerhus på matr. nr. 75 a, Vandflod, Oksby sogn, findes her et ubeboet og naturligt klitområde af stor landskabelig skønhed,

som det vil være rimeligt at bevare uforstyrret også i fremtiden.

Ved forarbejdet til den fredningsplan, som nu er udarbejdet for området, har man da også tænkt sig arealerne her som et af de områder, der burde henligge uudnyttet i naturtilstand. Foruden det landskabelige findes endnu et meget vigtigt argument for, at disse arealer ikke bebygges. Vegetationen på fredklitten er den skrøbeligst tænkelige, så selv færdsel i meget beskedent omfang vil medføre risiko for sandflugt. En sådan færdsel i klitten vil være uundgåelig, ifald de tilstødende områder bebygges, idet hverken hegn eller færdselsforbud kan påregnes at yde tilstrækkelig effektiv beskyttelse af klitten.

Endelig gør Naturfredningsforeningen opmærksom på, at den hermed foreslåede fredning vil grænse op til det allerede fredede Skallingen. Skallingen er nydannet marint forland og klit, medens den foreliggende sag omhandler ældre dannede klitter. Der vil således være god mulighed for her at foretage sammenlignende studier af naturvidenskabelig art.

På et møde afholdt den 2. juni 1960, hvortil ejerne af og andre berettigede til de af fredningssagen omfattede arealer var tilsagt, protesterede samtlige lodsejere mod fredningssagens gennemførelse, dog med undtagelse af ejeren af matr. nr. 66 d, Hoby og sogn, der ved skrivelse af 1. august 1960 har anbefalet sagens gennemførelse og tilbudt en fredning af deres ejendom uden erstatning.

På nævnte møde blev der af Naturfredningsforeningens repræsentant gjort opmærksom på, at der i de arealer, der påstås fredet, findes enkelte opdyrkede arealer. Dyrkning af disse arealer vil

kunne fortsættes, og der er ikke noget til hinder for, at der opføres bygninger til landbrugsmæssige formål efter godkendelse af fredningsnævnet. Tilplantede arealer må fortsat drives.

Landsretssagfører Kaj Nielsen, København, der gav møde for ejerne af matr. nr. 76 a, Vandflod, Oksby sogn, og 24 c, Ho by og sogn, Jan og Lis Adriansen, foreslog på mødet som mulig løsning, at de af klitloven beskyttede arealer indhegnes, og at der tillades udstykning og bebyggelse i samråd med naturfredningsforeningen og fredningsnævnet for Ribe amtsrådsreds.

Advokat Dueholm, Varde, der gav møde for flere lodsejere, gjorde opmærksom på, at lodsejerne i forvejen var stærkt begrænset i deres bevægelsesfrihed, dels af det fredede Skallingen, dels af 4-5 plantager og dels af de sandflugtsfredede arealer.

På nævnte møde blev sagens behandling udsat med henblik på, at lodsejerne skulle søge udarbejdet en bebyggelsesplan for området. Endvidere har lodsejerne ført forhandlinger med statsministeriet om statens overtagelse af hele det omhandlede område.

Straks efter at nævnet var blevet bekendt med, at forhandlingerne med statsministeriet var strandet, og at forsøgene på udarbejdelse af bebyggelsesplan for området var opgivet, og nærværende sag derfor skulle fortsættes, opfordrede nævnet ved skrivelse af 8. maj 1961 samtlige lodsejere til inden den 1/7 1961 skriftlig at fremsætte deres erstatningskrav i anledning af fredningssagens gennemførelse, som af Danmarks Naturfredningsforening foreslået. Der er herefter fremkommet følgende erstatningskrav: Ejeren af matr. nr. 67 a, 26 n, 26 y, Ho by og sogn, 75 a, 55 c, Vandflod, Oksby sogn:gårdejer

Valdemar Hansen, Grønbjerg pr. Oksbøl, har påstået sig tilkendt en erstatning stor	460.000,- kr.
Ejeren af matr. nr. 78, Vandflod, 12 d, 26 m, 40 c, Ho by og sogn, $\frac{1}{2}$ af 68, Ho by og sogn, $\frac{1}{3}$ af 55, Ho by og sogn, Søren J. Hansen, Blaavand, har påstået sig tilkendt en erstatning stor	100.000,- "
Ejeren af matr. nr. 65, Ho by og sogn, gård-ejer Ejnar Hansen Schmidt har påstået sig tilkendt en erstatning, stor	8.000,- "
Ejeren af matr. nr. 12 e, Ho by og sogn, andels-selskabet Skallingen, har påstået sig tilkendt en erstatning, stor	10.000,- "
Ejeren af matr. nr. 66 b, Ho by og sogn, 77 a, Vandflod, Oksby sogn, Kristian J. Petersen, Ho pr. Oksbøl, har påstået sig tilkendt erstatning stor	27.500,- "
Ejeren af matr. nr. 26 l, Ho by og sogn, dødsboet efter Andreas Christen Olesen, har påstået sig tilkendt en erstatning stor	10.000,- "
Ejeren af $\frac{2}{3}$ af matr. nr. 55, Ho by og sogn, Graves Jensen Kallesen, Blaavand, har påstået sig tilkendt erstatning stor	25.000,- "
Ejeren af matr. nr. 76 a, Vandflod, Oksby sogn, 24 c, Ho by og sogn, Jan og Lis Adriansen, har påstået sig tilkendt en erstatning stor 500.000 kr., hvortil kommer udgifter under sagen til	
transport	640.500,- kr.

transport	640.500,- kr.
landinspektør 1.254 kr. samt udgifter til arkitekt 600 kr., ialt	501.854,- "
Ejeren af matr. nr. 55 g, Vandflod, Oksby sogn, gårdejer Hans Hansen, Øster Oksby, har påstået sig tilkendt erstatning stor	30.000,- "
Ejeren af matr. nr. 12 c, Ho by og sogn, $\frac{1}{2}$ af matr. nr. 68, Ho by og sogn, Jens Chr. Ibsen, Oksby, har påstået sig tilkendt erstatning stor	30.000,- "
Ejeren af matr. nr. 55 a, Vandflod, Oksby sogn, Hartvig Olesen, Blaavand, har påstået sig tilkendt en erstatning stor	9.750,- "
Ejeren af matr. nr. 64 c, Ho by og sogn, Chas Uhrenholdt, har påstået sig tilkendt erstatning stor	11.400,- "
Det samlede erstatningskrav udgør således	<u>1.220.250,- kr.</u>

De fremsatte erstatningskrav er alle pånær en - nemlig kravet fra ejeren af matr. nr. 78, Vandflod, m.fl., gårdejer J. Hansen, Blaavand - udregnet efter en pris af 1 kr. pr. m². Flere af de fremkomne erstatningskrav er bilagt dokumentation for salgsaftaler, hvorefter kvadratmeterprisen udgør 1 kr.

Sagen har været forelagt naturfredningsrådet, der ved skrivelse af 4. oktober 1961 har anbefalet fredningssagens fremme.

Naturfredningsrådet fremhæver foruden de landskabelige hen-

syn, de pædagogiske og botaniske hensyn, følgende væsentlige argumenter, der taler for en fredning:

- 1) Området udgør et smukt, i øjeblikket uberørt naturområde. Der anlægges for tiden en bilvej langs dets nordre rand (fra Ho til Blaavand). Fra denne vil talrige turister fremtidig kunne glæde sig over landskabet. Da publikum erfaringsmæssigt ikke går langt fra veje, vil kun de få naturelskere færdes ude over terrainet, og der vil derfor ikke være grund til frygt for sandflugt som følge af færdsel. Omvendt vil husbygning i området forøge trafikken betydeligt, og folk vil fra husene trampe klitten i stykker og forårsage ødelæggelse af likenhederne og evt. sandflugt. Da udsigten fra de højeste klitter som allere berørt er storslået og interessant, bør det overvejes at anlægge en sti fra vejen til den højeste klit. Herved vil den gående færdsel kunne blive tilstrækkelig kanaliseret.
- 2) Skallingen besøges hvert år af talrige ekskursioner eller af videnskabsmænd med særlige studieopgaver. Det er blevet et sted af international videnskabelig betydning. Dets værdi som undersøgelsesområde vil imidlertid stige i ikke uvæsentlig grad, hvis Krogsande-Boldbjerge området lige nord for også fredes.
- 3) Nedsættelsen af fredningsplanudvalg for hele vestkysten har som et af de vigtigste formål en sikring af de endnu uberørte store naturområder her. Det her omhandlede areal tilhører afgjort den kategori, som loven tilsigter friholdt og henlagt som naturområder.

4) Det er klart, at befolkningen i de forskellige områder langs Vestkysten må være økonomisk interesseret i, at turistbesøget øges, og at der skabes plads for sommerhuse i et vist omfang. For den pågældende egn stiller det sig så heldigt, at der let kan påvises andre arealer end de til fredning udsete, hvor huse kan anbringes uden skade f.eks. kan efter rådets mening bebyggelsen omkring Oksby øges betydeligt, uden at dette behøver at virke skæmmende, eller ødelægge naturvidenskabelige værdier. Men for den gruppe, der bor her - eller kommer til det - eller for de mange, der kører til Blaavand for at bade, vil det være af stor betydning, at de på vejen fra Ho kan glæde sig over et uberørt kuperet klitområde. Det må derfor være i flertallets interesse at få dette bevaret.

De fremsatte erstatningskrav for en fredning af området som af Danmarks Naturfredningsforening foreslået må i betragtning af den nuværende efterspørgsel efter sommerhuse ikke anses for ganske urimelige.

Når henses til, at der på egnen omkring det heromhandlede område i forvejen findes store fredede arealer, dels Skallingen og egnen omkring Grærup Langsø, dels de store plantager og fredede klitområder, findes det, der opnås ved en fredning af det heromhandlede område ikke at stå i rimeligt forhold til de omkostninger, en sådan fredningssag som den her foreslåede vil medføre, hvorfor fredningssagen ikke bør fremmes.

Det af ejeren af matr. nr. 76 a, Vandflod, Oksby sogn, 24 c, Ho by og sogn, Jan og Lis Adriansen fremsatte erstatningskrav for udgifter til landinspektør og arkitekt ialt 1.854,00 kr.

- hvilke udgifter er afholdt i anledning af en frivillig forhandling mellem lodsejerne og Danmarks Naturfredningsforening - findes ikke under nærværende sag at kunne tages til følge."

Konklusionen er sålydende:

"Nærværende fredningssag vil ikke være at fremme."

Kendelsen er indanket for overfredningsnævnet af Danmarks Naturfredningsforening den 11. december 1961 under henvisning til en af naturfredningsrådet afgivet erklæring af 9. december 1961, der er sålydende:

"Naturfredningsrådet skal herved tillade sig at henstille til Danmarks Naturfredningsforening at appellere den af fredningsnævnet for Ribe amtsrådsreds afsagte kendelse af 23. f.m. vedrørende fredning af områder mellem Krogsande og Boldbjærge til overfredningsnævnet med det formål at søge fredningen gennemført i det væsentlige i det foreslåede omfang.

Til begrundelse herfor skal anføres:

1) Efter naturfredningsrådets opfattelse er den af fredningsnævnet anførte begrundelse for at standse fredningssagen, nemlig, at der i forvejen findes betydelige fredede områder i den pågældende del af landet, ikke holdbar. Klitarealerne mellem Krogsande og Boldbjærge afviger nemlig på flere væsentlige punkter fra de andre fredede områder, idet der er tale om meget gamle klitter med det for disse karakteristiske plantesamfund. Efter naturfredningsrådets opfattelse må man tværtimod sige, at fredningen af Krogsande og Boldbjærge fra et naturvidenskabeligt synspunkt på fortrinlig måde supplerer de øvrige fredninger i den pågældende

egn.

2) Fredningen af Krogsande og Boldbjærge vil have en ganske særlig betydning for fredningen af Skallingen. Denne fredning er en af de vigtigste videnskabelige fredninger i Danmark, og Skallingen kan karakteriseres som et næsten enestående område i Nordeuropa set fra et naturhistorisk synspunkt. Det er naturfredningsrådet bekendt, at der i interesserede kredse foretages et planlægningsarbejde med henblik på en udvidelse og skærpelse af Skallingfredningen. Det vil være et meget vigtigt led i denne skærpelse og udbygning af Skallingfredningen, at Krogsande og Boldbjærge fredes mod bebyggelse. Såfremt der gennemføres en omfattende bebyggelse af Krogsande og Boldbjærge, må det alvorligt overvejes ved en eventuel ændring af Skallingfredningen at søge Skallingen afspærret for offentligheden, idet den meget omfattende færdsel, som et stort bebygget område umiddelbart nord for Skallingen vil kunne medføre, kan blive ødelæggende for bevarelsen af de naturvidenskabelige værdier, som det er Skallingfredningens formål at bevare.

3) Fredningssagen vedrørende Boldbjærge og Krogsande er efter naturfredningsrådets opfattelse, ganske bortset fra dens ovenfor nævnte videnskabelige værdi, af så stor rekreativ og landskabelig betydning, at den vil berettige ret væsentlige erstatninger, selv om de under sagen fremsatte krav efter rådets opfattelse er altfor overdrevne. Det forekommer derfor naturfredningsrådet lidet rimeligt, at man standser en sådan sag uden at føre nogen form for forhandling om mulighed for erstatningens nedsættelse, eventuelt tillade mindre begrænsede bebyggelser.

4) Det må også forekomme naturfredningsrådet lidet rimeligt, at sagen er afsluttet, uden at der - såvidt det kan ses - har været ført nogen forhandling med klitvæsenet, der dog formentlig må være meget interesseret i en sådan sag. Ejheller med fredningsplanudvalget ses der at være ført nogen forhandling.

Under henvisning til ovenstående må naturfredningsrådet finde det meget ønskeligt, at sagen ikke standses på det nuværende grundlag, men gennem en appel til overfredningsnævnet føres videre."

Sagen har endvidere været forelagt Klitvæsenet. Konklusionen i klitdirektørens skrivelse af 16. februar 1962 er sålydende:

"Jeg må være enig med overklitfogeden i, at en tæt bebyggelse af det pågældende område fra et sandflugtsmæssigt synspunkt vil være meget uheldigt. Klitterne er meget høje og meget svagt bevokset - såkaldte grå klitter - og de vil ikke kunne tåle ret meget færdsel, uden at det vil medføre dæmningsarbejder af betydeligt omfang. En afspærring af de fredede klitter vil være nødvendig, hvis vindbruddene tager større omfang, og klitterne må dæmpes ved pålægning af lyng; man kan vist godt se bort fra den praktiske mulighed af at forbyde adgang til klitterne, hvis sletter og lavninger imellem dem bebygges, og man må i så fald regne med betydelige vanskeligheder for dæmningsarbejderne."

Endelig har ministeriet for kulturelle anliggender den 29. juni 1962 til overfredningsnævnet fremsendt et materiale fra en kreds af repræsentanter for dansk videnskab vedrørende udbygning af Skallingen-fredningen, hvori bl.a. indeholdes en anbefaling af gennemførelsen af fredningen af det vest for Ho plantage

liggende klitparti, hvorom nærværende fredningssag drejer sig.

Overfredningsnævnet har den 4. juli 1962 besigtiget arealerne og forhandlet med repræsentanter for Danmarks naturfredningsforening, naturfredningsrådet, fredningsplanudvalget, klitvæsenet, Ho-Oksby sogneråd samt grundejerne. Repræsentanterne for Danmarks naturfredningsforening og klitvæsenet udtalte sig på linie med de afgivne erklæringer, medens sognerådets repræsentant henholdt sig til en skrivelse fra sognerådet af 15. marts 1961, hvorefter sognerådet ikke vil kunne godkende en fremsendt udstykningsplan for det pågældende område, men dog var sindet, såfremt fredningspåstanden blev trukket tilbage, at godkende sommerhusbebyggelse i det pågældende område. De fremmødte grundejere påstod kendelsen stadfæstet.

Efter besigtigelsen udtaltes fra overfredningsnævnets side, at der, såfremt overfredningsnævnet fandt, at der burde fredes, måtte ske ny behandling ved hjemvisning til fredningsnævnet.

Efter overfredningsnævnets opfattelse taler især hensynet til sammenhængen med Skallingen-fredningen og de særlige naturvidenskabelige hensyn for, at fredningspåstanden ikke fuldstændig afvises.

Imidlertid finder man, at en hensyntagen til disse forhold kan ske uden fuldstændig gennemførelse af fredningen, ligesom økonomiske hensyn taler for en begrænsning af fredningen. På grundlag af det til kendelsen hørende materiale samt yderligere materiale modtaget fra fredningsplanudvalgets sekretariat har man overvejet en fredning omfattende de østligst beliggende arealer mellem vejen Ho-Oksby, Ho plantage og Skallingen-fredningens vestligste del.

Vestgrænsen for fredningen bør efter Overfredningsnævnets opfattelse fastlægges således, at der sikres en rimelig del af klitområdet som fredet i forbindelse med Skallingen-fredningen, og således at fredningsgrænsen drages på en sådan måde, at i al fald Pælebjerg og dets nærmeste omgivelser kommer til at høre med til det fredede.

Da den nærmere fastlæggelse i detaljer af fredningens omfang og indhold forudsætter stedlige forhandlinger, som fredningsnævnet bedre end Overfredningsnævnet vil være i stand til at gennemføre, har Overfredningsnævnet besluttet at hjemvise sagen til genoptagelse og sædvanlig behandling af fredningsnævnet i henhold til naturfredningslovens § 19, stk. 5.

T h i b e s t e m m e s :

Spørgsmålet om fredning af arealer mellem Krogsande og Boldbjærge hjemvises til fredningsnævnet for Ribe amtsrådskreds til fornyet behandling i overensstemmelse med foranstående.

Udskriftens rigtighed

bekræftes.

Haas-Jensen

FREDNINGSNÆVNET>

Kendelse afsagt af færdningsnævnet for Ribe amts-
rådskreds den 23. november 1961

med konklusion:

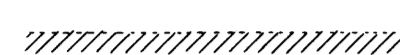
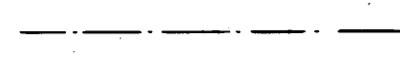
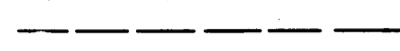
"Nærværende fredningssag vil ikke være at fremme"

er

FULDT UD CITERET I OFN K AF 4/3 1963

KORT>

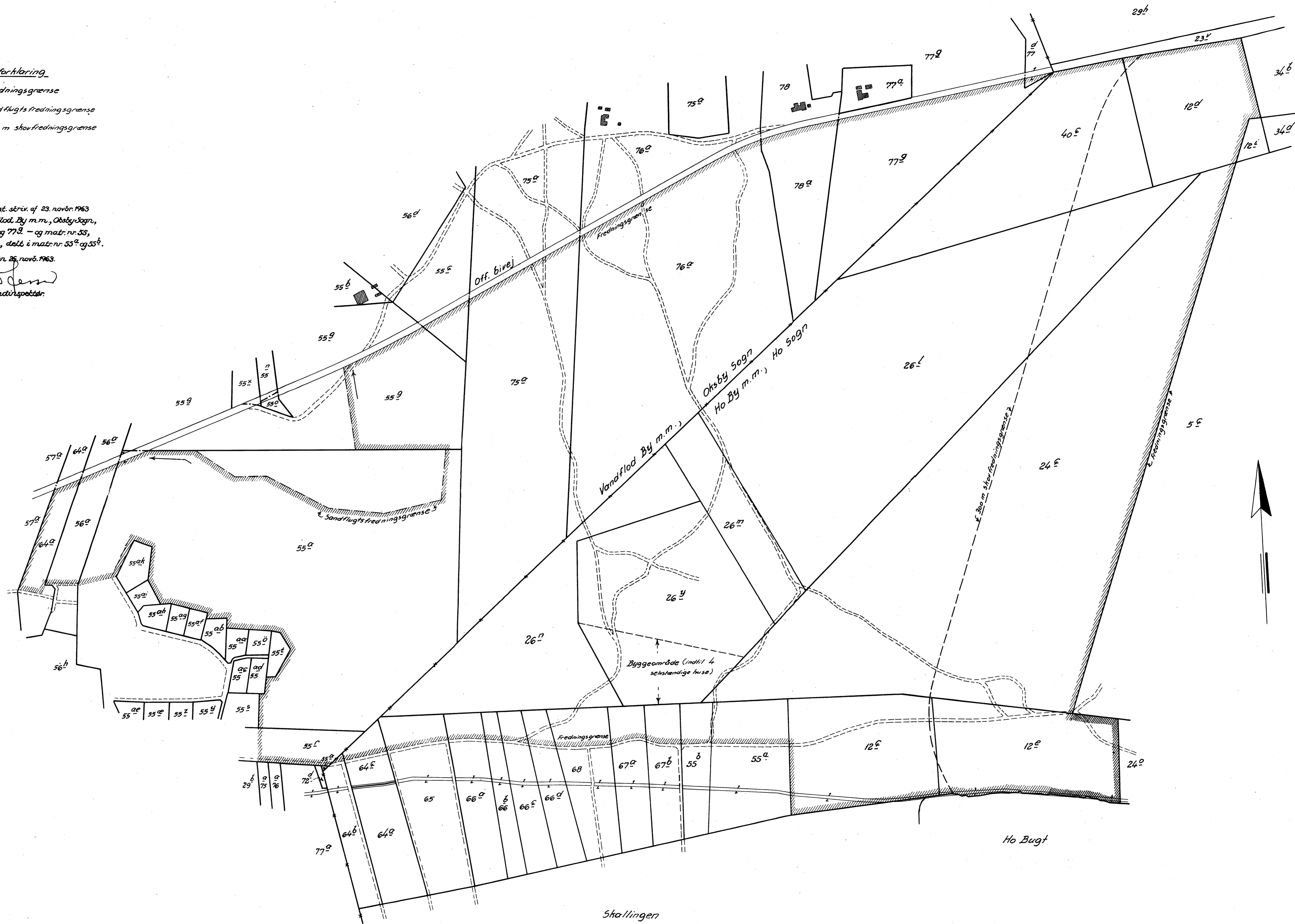
Signaturforklaring

- Fredningsgrænse
- Sandflugts fredningsgrænse
- 300 m skovfredningsgrænse

Ved landbrugsminist. skriv af 23. novbr. 1963 er matr. nr. 77^a, Vandflod By m.m., Oksby Sogn, delt i matr. nr. 77^a og 77^b - og matr. nr. 55, Ho By m.m., Ho Sogn, delt i matr. nr. 55^a og 55^b.

Karte, den 26. novbr. 1963.

Landinspektør

Terræn af
Vandflod By m.m.,
Oksby Sogn;
Ho By m.m.,
Ho Sogn;
Vester Horne Herred, Ribe Amt.

Udfærdiget til brug ved tinglysning.

Varde 1 november 1963

Landinspektør

1:4000

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 19-11-65
By: Vandflod m.m.
Sogn: Oksby
Plan nr. Rib 113

Signaturforklaring

- ~~~~~ Fredningsgrænse
- Sandflugts fredningsgrænse
- 300 m skovfredningsgrænse

Terræn af
 Vandflod By m.m.,
 Oksby Sogn;
 Ho By m.m.,
 Ho Sogn;
 Vester Horne Herred, Ribe Amt.
 Udfærdiget til brug ved tinglysning.
 Varde 1 november 1863

[Signature]
 Landinspektør

1:4000

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 02742.01

Dispensationer i perioden: 18-06-1985 - 13-11-1992

FREDNINGSNÆVNET

FOR

RIBE AMTS FREDNINGSKREDS

Frisvadvej 3 . 6800 Varde

Telf. (05) 22 03 99

Formanden

REG. NR. 0 2742 A

Varde, den 18 JUNI 1985

Brev nr. 60658

/lm

J.nr. 130/85

Under henvisning til naturfredningslovens § 58 skal nævnet herved meddele, at nævnet dags dato har tilskrevet Ribe Amtsråds tekniske forvaltning, 6760 Ribe, således:

"I besvarelse af Amtsrådets andragende af 23. maj 1985 angående tilladelse til pleje af det fredede areal "Krogssande og Boldbjerge" skal nævnet herved for sit vedkommende i henhold til fredningskendelse af Boldbjerge og Krogssande af 7. januar 1966 meddele tilladelse til den planlagte pleje på vilkår, at denne sker i overensstemmelse med det fremsendte materiale.

Nævnets afgørelse kan, senest 4 uger efter at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K, af andrageren, Ribe amtsråd, primærkommunen, Danmarks Naturfredningsforening og Fredningsstyrelsen, jfr. naturfredningslovens § 58.

Evt. pleje må derfor ikke påbegyndes inden klagefristens udløb.

Såfremt en klage er indgivet, må nævnets godkendelse ikke udnyttes, før end sagen er færdigbehandlet i Overfredningsnævnet.

Denne godkendelse bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år. "

P.n.v.
E.b.

Søren Pedersen

sekr.

nr. 1303/9-40.
Fredningsstyrelsen,
Amaliegade 13,
1256 København K.

FREDNINGSNÆVNET

FOR

RIBE AMTS FREDNINGSKREDS

Rolfsgade 94 . Postbox 60
6701 Esbjerg . TEL. 05 13 66 77

Formanden

Esbjerg, den 22 JAN. 1991

/iØ

J.nr. 2/91

Under henvisning til naturfredningslovens § 58 skal nævnet herved meddele, at nævnet dags dato har tilkrevet Ribe amtsråd, tekn.forv., Sorsigvej, 6760 Ribe således:

"I besvarelse af Ribe amtsråds andragende af 7/1 - 1991 angående naturpleje, samt etablering af nyt stianlæg på det frede areal Boldbjerge/Krogsande skal nævnet herved for sit vedkommende i henhold til kendelse om fredning af Boldbjerge og Krogsande af 7. januar 1966 meddele tilladelse til den planlagte naturpleje samt etablering af stianlægget på vilkår, at det sker i overensstemmelse med det fremsendte materiale.

Nævnets afgørelse kan, senest 4 uger efter at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af andrageren, Ribe amtsråd, primærkommunen, Danmarks Naturfredningsforening og Skov- og Naturstyrelsen, jfr. naturfredningslovens § 58.

Evt. pleje og etablering må derfor ikke påbegyndes inden klagefristens udløb.

Såfremt en klage er indgivet, må nævnets godkendelse ikke udnyttes, førend sagen er færdigbehandlet af Overfredningsnævnet.

Denne godkendelse bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år."

P.n.v.
E.b.Poul Hald Andersen
sekr.

Skov- og Naturstyrelsen

4. kontor

Slotsmarken 13, Hørsholm.

Aftørningsnotat
 Skov- og Naturstyrelsen
 Jnr. SN 12119-0015
 Akt. nr. 1.

Bil. 1

JUS
 JH

År 1992, den 13. november kl. 10³⁰ afholdt Fredningsnævnet for Ribe amt, bestående af formanden, dommer Iage Hansen, Esbjerg, det amtsrådsvalgte medlem, Egon Iversen, Esbjerg, og det kommunalt valgte medlem, Ejvind Thorlund Jepsen, Okbøl, møde i aktivitetscentret i Blåvandshuk kommune.

Der foretoges:

J.nr. 170/92

(j.nr. 2./91)

Skrivelse fra Ribe amt, teknisk forvaltning, vedrørende "Naturpleje og etablering af nyt stianlæg på det fredede område Krogsande og Boldbjerg"

Der fremlagdes:

1: Skrivelse af 15. september 1992 fra Ribe amtsråd, tillige med de i skrivelsen nævnte bilag 1 - 6.

Mappe med fredningsnævnets kendelse af 25. november 1963 og Overfredningsnævnets kendelse af 7. januar 1966 var tilstede, tillige med omslag vedrørende fredningsnævnets sag - j.nr. 130/1985: Pleje af det fredede areal "Krogsande og Boldbjerg".

Mødt var:

For Ribe amt, teknisk forvaltning, overassistent Bent Christensen og assistent Bodil Conradi, begge Ribe.

For Skov- og Naturstyrelsen, overlitfoged A. Feilberg, Oksebøl.

For Blåvandshuk kommune, beskæftigelseskonsulent C. Løttrup, Oksebøl.
Arne Kvist, Iane Hedevej 41, Blåvand.

Marianne og Dirch Nielsen, Østerdigevej 3, Blåvand.

ad 1211/9-0015, art 2.

Fredningsnævnets formand, dommer Lage Hansen, bemærkede,

at der er sket indkaldelse til mødet i dag ved skrivelse af 4. november d.å.

Formanden oplyste, at Ribe amtsråd i en skrivelse af 7. januar 1991 ansøgte fredningsnævnet om at meddele amtet en dispensation fra fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse af 7. januar 1966 til at foretage naturpleje på det fredede areal "Boldbjerge og Krogsande" samt at etablere et nyt stianlæg på arealerne. Fredningsnævnet vurderede ansøgningen og meddelte ved skrivelse af 22. januar 1991 amtet dispensation i medfør af naturfredningslovens § 34 til det ansøgte. Denne afgørelse blev ikke indbragt for Overfredningsnævnet. Arne Kvist og Dirch Nielsen rejste imidlertid indsigelser overfor Ribe amtsråd mod iværksættelsen af naturplejeforanstaltningerne og etableringen af stianlægget. Denne indsigelse blev ikke af amtet videresendt til Overfredningsnævnet eller fredningsnævnet, før fredningsnævnet ved amtets skrivelse af 15. september d.å blev orienteret om de to lodsejeres indsigelser, og om at stianlægget havde fået et andet forløb end tilladt af fredningsnævnet.

Arne Kvist oplyste, at Dirch Nielsen og han rettede skriftlig henvendelse til Ribe amtsråd den 29. januar 1991, fordi de var blevet gjort bekendt med, at amtet og kommunen ville iværksætte plejeforanstaltninger i det fredede område, og at der skulle anlægges nye stier i området. Det var deres opfattelse, at det dengang eksisterende stisystem ind over de fredede arealer blev mangelt-

fuldt vedligeholdt, og amtsrådet og kommunen derfor ikke burde gå igang med en udvidelse af stisystemet, men tværtom koncentrere sig om at vedligeholde og forbedre det eksisterende stisystem, samt etablere en forsvarlig skiltning på dansk og tysk ved p - pladserne, så publikums opmærksomhed blev henledt på de ordensforskrifter, der skal følges ved færden på de fredede arealer, herunder at færdsel kun må ske ad stierne, forbud mod kørsel med motocross maskiner ect. Dirch Nielsens og hans henvendelse til amtsrådet resulterede i, at amtsrådet indkaldte til et møde den 4. april 1991. I mødet deltog repræsentanter fra Blåvandshuk kommune og amtsrådet. På mødet præciserede Dirch Nielsen og han deres indsigelser. De fremhævede, at de som lodsejere ønskede at værne arealerne, der blev udsat for et stadig voldsommere tryk fra den stigende turiststrøm på Vestkysten. Publikum færdedes overalt på det fredede areal, medbringende løsgående hunde, motocross maskiner og endog i et enkelt tilfælde en firehjulstrækker. Under mødet fremhævede de, at stierne skulle hegnes, så publikum vidste, hvor man skulle færdes, at der skulle rejses skilte med ordensreglementer, at det foreslåede stisystems forløb skulle ændres at parkeringspladsen skulle hegnes og at der skulle sættes bomme over indkørslerne til det fredede område. Amtsrådets og kommunens repræsentanter var positivt indstillet overfor lodsejernes indsigelser og forslag. Efter mødet blev plejeforanstaltningerne sat i værk; det viste sig, at alle de aftaler, der var truffet på mødet, blev tilsidesat af de offentlige myndigheder. Hverken Dirch Nielsen eller han fik at vide af amtets repræsentanter, at fredningsnævnets dispensation kunne have været indbragt for Overfredningsnævnet.

Marianne og Dirch Nielsen kunne tilslutte sig Arne Kvists synspunkter og indsigelser. De tilføjede, at de som lodsejere er utilfredse med, at turisterne, der besøger Blåvand, ødelægger det fredede område. Der bør derfor træffes foranstaltninger til at begrænse publikums færdsel gennem området. Problemerne vil blive større i de kommende år, såfremt overvejelserne om at opføre et hotel med 1000 sengepladser og anlægget af en stor campingplads vest for Boldbjerg og Krogsande føres ud i livet, for det vil betyde endnu flere turister i området.

Arne Kvist tilføjede, at kændelsen om fredningen af Boldbjerg og Krogsande bør ændres, så publikums adgang til området indskrænkes til færdsel ad de etablerede stier.

Overassistent Bent Christensen oplyste, at såvel beskæftigelseskonsulenten som amtets repræsentanter var af den opfattelse efter mødet med Arne Kvist og Dirch Nielsen, at parterne var nået til enighed om en udvidelse af stisystemet med et ændret forløb i forhold til det oprindelige forslag, ligesom man var enige om skiltning og hegning ved parkeringspladsen. Amtet og beskæftigelseskonsulenten satte herefter plejearbejdet igang i foråret 1991. Plejearbejdet har bestået i, at udgåede bjergfyr langs en vej i den vestlige del af arealet er blevet fældet i en brømme på ca. 20 - 30 meter på hver side af vejen, og der er foretaget en let udtynding af den øvrige bevoksning. Den nye sti, der skal sikre, at publikum, som besøger "Lirpitz-stillingen" ledes i et na-

turligt forløb til Pælebjerg, fik et ændret forløb og blev anlagt på eksisterende veje og spor på arealerne, hvor vegetationen var slidt igennem på grund af færdsel over områderne. Der er lagt flis som sliddæmpende foranstaltninger på stien; enkelte steder, hvor stien er anlagt på en tidligere vej, er gennemslidning af vegetationen dæmpet med ris i vejsiderne. Amtsrådet har etableret stiafmærkninger langs alle stierne i området samt sat informationstavler op ved parkeringspladserne, der er blevet hegnet med et fodhegn. Der er endelig rejst faste bomme ved en del af de veje, som fører ind i området.

På forespørgsel fra fredningsnævnets formand oplyste Dirch Nielsen og Arne Kvist, at de som lodsejere ikke havde nogen indvendinger mod de plejeforanstaltninger og de stianlæg, der nu er anlagt, men de fremhævede, at det er nødvendigt at påbyde publikum kun at færdes ad stierne i området, ligesom det er nødvendigt ved skiltning på dansk og tysk at indskærpe reglerne for færdsel ad stierne.

Overklitfoged A. Feilberg henledte Arne Kvists og Dirch Niensens opmærksomhed på, at almenheden har ret til færdsel i området, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om klitfredning.

Der foretoges gennemvandring af det fredede område. Det konstateredes, at bevoksningen i den østlige del af området stort set er intakt, bortset fra afslidninger på visse dele af de højere klitter i form af smalle stier. Færdsel ser ud til at foregå ad den afmærkede sti i det væsentlige. I den østlige del af området, er der løst sand på en del af stierne, der efter det oplyste, også anvendes af sommerhusenes beboere i vidt omfang.

Overklitfoged A. Feilberg bemærkede, at han har haft opsyn med området i mere end 20 år. Området bærer ikke, efter hans vurdering, præg af nedslidning. Der er derfor efter hans opfattelse ikke grundlag for at foretage foranstaltning for at nedbringe trykket fra publikum, der færdes på de fre-

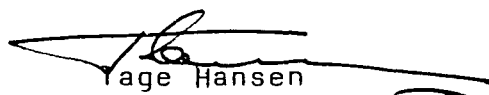

dede arealer.

Overassistent Bent Christensen oplyste, at amtsrådet vil forbedre skiltningen ved indgangen til området, herunder navnlig således, at skiltene synes med tyske tekster.

Fredningsnævnet drøftede sagen.

Formanden bemærkede, at nævnet for sit vedkommende kan godkende de foretagne plejeforanstaltninger og det nye stianlæg. Nævnet finder ikke for tiden grundlag for at indskrænke almenhedens færdsel i området, men nævnet vil, såfremt den påtænkte campingplads anlægges og hotellokapaciteten forøges som foreslået i regionplanen for Ribe amt, overveje, i hvilket omfang de ændrede forhold nødvendiggør, at der foretages ændringer i fredningskendelsens bestemmelser om almenhedens adgang til området, navnlig således, at der i den vestlige del af området foretages foranstaltninger, således at almenheden fra nærmere angivne steder ad stisystemer ledes ind i området.

Sagen sluttet.

Tage Hansen

/PHA

DISPENSATIONER >

Afgørelser – Reg. nr.: 02742.01

Dispensationer i perioden: 04-09-2007

SCANNET

REG. NR. 2742.01
Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
10 SEP. 2007

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Domhusgade 24, 6000 Kolding
76 31 96 38, mail: biran@domstol.dk

F 9/2007

Ansøgning om tilladelse til at tilplante et areal i det fredede område ved Krogsande og Bolbjerg.

Arne Kvist, Elmegade 15, Åre, ansøgte ved brev af 4. oktober 2004 Ribe Amtskommune om dispensation til blandt andet at tilplante en del af ejendommen matr. nr. 26 y Ho by, Ho. Ejendommen er beliggende i et område, der er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 7. januar 1966 om "fredning af områder mellem Krogsande og Boldbjerg i Ho og Oksby sogne". Det fremgår blandt andet af fredningsbestemmelserne, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, og at de ikke må beplantes, opdyrkes, opfyldes eller afgraves. Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles Arne Kvist dispensation til at foretage tilplantningen.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 10. maj 2007, hvor der blev foretaget besigtigelse. Fredningsnævnet har besluttet at meddele Arne Kvist dispensation til at foretage en delvis tilplantning af ejendommen matr. nr. 26 y Ho by, Ho, jf. afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Den 29. marts 1960 rejste Danmarks Naturfredningsforening sag om fredning af et større ubebygget areal mellem Krogsande og Boldbjerg. Foreningen oplyste i sin begæring til fredningsnævnet, at der indenfor området var fredklitter, og at vegetationen i området bestod af laver og hjelme. Det fremgik endvidere af begæringen, at enkelte områder var helt uden vegetation, uden at der fandtes vindbrud, og at de lavere partier mellem klitterne havde klitvegetation. Det fremgik endelig af begæringen, at der forelå planer om et ret omfattende sommerhusbyggeri i området. Bortset fra et enkelt sommerhus på ejendommen matr. nr. 75 a Vandflod, Oksby, var området ubeboet og et naturligt klitområde af stor landskabelig skønhed, som det ville være rimeligt at bevare uforstyrret også i fremtiden.

Naturfredningsforeningen gjorde under sagens behandling opmærksom på, at den foreslåede fredning ville grænse op til Skallingen, som allerede var blevet fredet. Skallingen er et nydannet marint forland og klit, medens området mellem Krogsande og Boldbjerg består af ældre dannede klitter, således at der ville være gode muligheder for at foretage sammenlignelige studier af naturvidenskabelig art.

Under behandlingen af sagen anførte Naturfredningsrådet i et brev af 4. oktober 1961 til fredningsnævnet, at området mellem Krogsande og Boldbjerg udgjorde et smukt og i øjeblikket uberørt naturområde, og tilføjede, at Skallingen var blevet et sted af international videnskabelig

SW S-121-00325

betydning, således at dette områdes værdi som undersøgelsesområde ville stige i ikke uvæsentlig grad, hvis Krogsande og Boldbjerge også blev fredet. Naturfredningsrådet anførte endvidere, at nedsættelsen af et fredningsplanudvalg for hele Vestkysten havde som et af de vigtigste formål en sikring af de endnu uberørte store naturområder langs kysten, og at området mellem Krogsande og Boldbjerge afgjort tilhørte denne kategori.

Fredningsnævnet afsagde kendelse i sagen den 25. november 1963 og fredede store dele af området mellem Krogsande og Boldbjerge, herunder ejendommen matr. nr. 26 y Ho by, Ho, med følgende begrundelse:

"De af sagen omfattede områder fremtræder som særdeles smukke ubebyggede og naturlige hede - og klitarealer, hvilke sidste er undergivet sandflugtsloven. Det vil efter nævnets opfattelse have stor værdi at bevare disse arealer, der tillige har stor naturvidenskabelig betydning, uforstyrret også for eftertiden, hvorved bemærkes, at områderne grænser op til det ligeledes for naturvidenskaben overordentlig værdifulde fredede Skallingen. Ved sin afgørelse har nævnet ud over det anførte taget i betragtning, at hele området særligt i sommertiden passerer af et overordentlig stort antal trafikanter på den lokale hovedfærdselsåre fra Ho til Oksby, og det findes med den eksplosivt voksende bebyggelse af naboområderne endvidere ønskeligt, at hele det fredede område med de nedenfor anførte begrænsninger sikres for almenheden til fri færdsel....."

Fredningsnævnet fastsatte blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede områder:

"Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand og må ikke beplantes, opdyrkes, opfyldes eller afgraves. Henkastning af affald samt etablering af bilkirkegårde er forbudt.

Arealerne må ikke bebygges.....

På foranledning af fredningsnævnet og Naturfredningsrådet kan der evt. i samarbejde med Statens Klitvæsen træffes de nødvendige foranstaltninger til bevarelse af de for området naturlige plantesamfund, herunder fjernelse af selvsåede træer og buske.

.....

Arealerne må iøvrigt benyttes som hidtil. Kreaturgræsning, høslet, jagt, indsamling af bær og frugter og biavlsvirksomhed, alt i samme omfang som forinden sagens rejsning, er fortsat tilladt"

Kendelsen blev med enkelte ændringer stadfæstet af Overfredningsnævnet den 7. januar 1966.

Den 26. april 2004 ansøgte Arne Kvist den daværende Blåvandshuk kommune om zonetilladelse til at anlægge en 1.500 m² stor sø på ejendommen matr. nr. 26 y Ho by, Ho samt til at foretage tilplantning af ejendommen.

Sagen blev forelagt fredningsnævnet.

I et brev af 1. juli 2004 anmodede fredningsnævnet blandt andet Blåvandshuk kommune, Ribe Amtskommune, Oxbøl Statsskovdistrikt, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet om en udtalelse.

I et brev af 30. juli 2004 meddelte amtet fredningsnævnet, at der var en del uafklarede forhold om søens størrelse, beplantningen og en skurvogn i området, hvorfor amtet anmodede fredningsnævnet om at afvente amtets svar.

I et brev af 31. januar 2005 til fredningsnævnet anførte Ribe amt, Natur - og Landskabsafdelingen, blandt andet:

"

Amtet har besøgt arealet, der er omfattet af ovenstående landskabsfredning. Matr. nr. 26 y Ho by, Ho består bl.a. af et lille skovområde, med hhv. plantede og selvsåede nåle - og fyrre-træer. Tolkning af luftfotos fra 1961 viser en større mængde af fyrretræsgrupper og få mindre områder med små træer i plantehuller og rækkeplantninger. I dag fremstår området som ét samlet skovområde, hvor hedearealet omkring skoven bærer præg af selvsåede træer.

Den østlige del af matriklen består yderligere af en vildtager samt et beskyttet eng - og moseområde jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Ifølge luftfotoet fra 1961 var vildtageren og engarealet dengang opdyrket.

Arealet omkring skovområdet og vildtageren er registreret som beskyttet hede jf. naturbeskyttelseslovens § 3 og er desuden klitfredet.....

Sø og beplantning ønskes etableret i/nær eng - og moseområdet, hvoraf sidstnævnte er domineret af porse og blåtop. Det er amtets vurdering, at et sådant projekt vil have en negativ effekt på de beskyttede områder, da både nyplantning og sø givetvis vil dræne en del af området og påvirke tilstanden heraf pga. træernes skyggevirkning og selvsåning.

Umiddelbart vurderes projektet, uanset omfang og placering, at stride mod fredningens formål om at bevare det uforstyrrede klit - og hedelandskab. En kunstig sø er alt andet lige et biologisk og landskabeligt indgreb i landskabet. Desuden vil en tilplantning i området, uanset træart, øge risikoen for spredning/selvsåning af træer på det fredede areal, hvilket virker paradoksalt da området generelt søges friholdt for træer og buske....."

Arne Kvist bad Skovdyrkerforeningen Vestjylland om at kommentere amtets brev af 31. januar 2005.

Det fremgår af et brev af 16. marts 2005 fra Skovdyrkerforeningen til Ribe amt, at Arne Kvist havde foretaget oprydning efter stormfaldet i december 1999, og at Arne Kvist ville foretage genplantning, så skoven fremstår "bedst muligt som før orkanen i 1999". Skovdyrkerforeningen har herefter anført følgende om beplantningen:

"Hvis det er beplantningen af løvtræer og buske omkring søen, som er problemet, kan dette ønske fraviges i nærheden af søen. Det var blot vores opfattelse, at en spredt beplantning med hjemmehørende løvtræarter vil være mere naturnært end fortsat anvendelse af de eksoter, som har domineret arealet i mange år. Risikoen for, at birk, eg og hvidtjørn selvforrynger sig på hedefloden må betragtes som minimal, sammenlignet med spredningen af fx. bjergfyr. Derfor er det i alles interesse snarest at få påbegyndt konverteringen til hjemmehørende arter....."

I et brev af 28. april 2005 til fredningsnævnet kommenterede amtet Skovdyrkerforeningens brev. Amtet fastholdt, at etablering af en kunstig sø og beplantning af ejendommen ville være uhensigtsmæssig og ikke i overensstemmelse med formålet med fredningen.

Under forberedelsen af sagen om etablering af søen blev spørgsmålet om tilplantningen udskilt til senere afgørelse, fordi det skulle afklares, i hvilket omfang ejendommen tidligere havde været skovbevokset. Den øvrige del af sagen blev behandlet på et møde i fredningsnævnet den 24. juni 2005. Under mødet oplyste Arne Kvist, at han ikke længere ønskede at etablere en sø på ejendommen.

Amtet korresponderede herefter med Skovdyrkerforeningen om, i hvilket omfang ejendommen var tilplantet i 1966.

I en mail, dateret den 22. august 2005, til amtet har Skovdyrkerforeningen blandt andet anført:

"....

Under mødet med Fredningsnævnet blev vi enige om at få indtegnet en bevoksningsgrænse på Pælebjergskoven, så vi kunne fastslå hvor der må ske gentilplantning efter de stormfældede fyrretræer.

Jeg har på vedhæftede luftfoto fra 2004 indtegnet bevoksningsgrænsen efter bedste evne. Det er i skovens sydkant den er sværest at fastlægge præcist, men jeg har tilstræbt at følge de gamle træer.

Arealet på skoven er med denne udformning 10,3 ha.

På selve skovarealet vil vi som nævnt gerne lave en løbende konvertering fra de eksotiske fyrrearter til en løvskov ved overvejende plantning af hjemmehørende arter som bøg, birk og røn m. fl.

Enkelte sitkagraner eller lærk kan blive nødvendige til en beskyttende "kappeplantning", for at beskytte løvtræerne mod bidskader fra råvildt og kronvildt. Desuden skal nåletræerne virke som ammetræer i de største stormfaldshuller...."

I et brev, der er dateret den 2. marts 2006, og stilet til fredningsnævnet, har Ribe Amt, Natur - og Landskabskontoret, anført blandt andet:

"I forlængelse af besigtigelse og møde den 24. juni 2005 i Krogsande/Boldbjergområdet har amtet modtaget en mail fra Skovdyrkerforeningen Vestjylland vedr.

ønske om at få mulighed for at gentilplante et nærmere markeret fredet område, der nu er bevokset af hhv. plantede og selvsåede nåle - og fyrretræer.

....

Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse af 7. januar 1966 vedr. fredning af områder mellem Krogsande og Boldbjærge i Ho og Oksby sogne, at "arealerne må i øvrigt benyttes som hidtil". Samtidig lægges der vægt på at bevare de for området naturlige plantesamfund bl.a. ved muligheden for at fjerne selvsåede træer og buske. Det pågældende skovområde er ikke nævnt i fredningsteksten.

For at få et overblik over arealets status har amtet forsøgt at sammenligne det ønskede gentilplantningsområde med de områder, der i følge tolkning af luftfoto fra 1961 var tilplantede. Der er tale om en hel del småområder, men arealerne er gengivet med "bred pensel". De tilplantede arealer kan genkendes i dag. Derudover er der en del § 3-beskyttede arealer iht. naturbeskyttelsesloven. Amtet er ikke sindet at give dispensation til tilplantning af disse arealer....

Som tidligere nævnt i amtets korrespondance med Fredningsnævnet, er det stadig amtets vurdering, at gentilplantning i området er uhensigtsmæssig i forhold til fredningens formål og klit - og hedelandskabet.

Såfremt Fredningsnævnet mener, at det oprindeligt tilplantede areal kan gentilplantes uden dispensation under henvisning til fredningstekstens ordlyd om "benyttelse som hidtil", foreslår amtet, at hhv. ansøger, Oxbøl statsskovdistrikt og amtet i samarbejde, og såfremt vi kan blive enige, afmærker det pågældende areal præcist på stedet og på kortmateriel. En del af det oprindeligt tilplantede areal er nu § 3-areal iht. naturbeskyttelsesloven og amtet vil, efter Fredningsnævnets afgørelse, behandle den del af sagen....

Såfremt Fredningsnævnet mener, at tilplantningen uanset omfang kræver dispensation, er det amtets indstilling, at der bør gives afslag på det ansøgte...."

Med en mail af 20. marts 2006 til Skovdyrkerforeningen fremsendte amtet et kortbilag, hvorpå amtet havde markeret de arealer, som var tilplantet, da fredningen trådte i kraft i 1966.

Skovdyrkerforeningen besvarede mailen den 17. maj 2006. I mailen har foreningen blandt andet anført, at Arne Kvist ikke mener, at

"afgrænsningen af skoven fra 1966 er korrekt. Jeg går ud fra din afgrænsning er baseret på et gammelt luftfoto - kan vi ikke få en kopi af det? Som jeg husker skoven, synes jeg også der er en større andel af den nuværende skov, som består af både skovfyr og sitkagran, tydeligt plantet på rækker og tilsyneladende ældre end de 40 år der er gået siden fredningen? Jeg kunne forestille mig at det var nemmere at afmærke og opmåle skoven ude i terrænet? Mit forslag vil være at afmærke den skovgrænse, vi kan blive enige om, med træpæle el. lign og derefter opmåle med en GPS så dataene umiddelbart kan overføres til kortbaggrund..... For at få et par "uvildige øjne" på afgrænsningen kunne vi evt. spørge Oksbøl Statsskovdistrikt om de vil deltage.

Skovrider Ulrik Lorenzen sagde under sidste møde i skoven, at han evt. gerne ville deltage i den videre behandling af sagen. Sammenfattende kan vi altså ikke acceptere afgrænsningen af skoven fra 1966, hvis det er ensbetydende med at det kun er dette areal som må genplantes med løv. Jeg vil gerne høre din tilbagemelding på at mærke skoven af og foretage opmålingen i felten...."

Med et brev af 19. juli 2006 fremsendte Ribe Amt, Natur - og Landskabskontoret, et kort over Arne Kvists ejendom til Oxbøl Statsskovdistrikt og anmodede distriktet om - ud fra en forstlig vurdering i marken - at afgrænse det område, der var tilplantet, før fredningen trådte i kraft i 1966. Amtet havde på kortet angivet med en sort streg omfanget af den skovtilplantning, som Arne Kvist ønsker at foretage, og med blå streger den omtrentlige afgrænsning af skovens udstrækning i 1961, baseret på tolkning af luftfotos, optaget i 1961.

Statsskovdistriktet har under fredningsnævnets besigtigelse redegjort for sin opfattelse af udstrækningen af det skovbevoksede område i 1966.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 9. maj 2007, hvor nævnet tillige foretog besigtigelse.

I mødet deltog forstmedarbejder Niels Christiansen, Oksbøl Statsskovdistrikt, naturgeograf Jørgen Clausen, Miljøcenter Ribe, og Carsten Callisen, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite.

Der er anført følgende i fredningsnævnets forhandlingsprotokol om mødet:

"....

Niels Christiansen oplyste, at Arne Kvist, der ejer ejendommen matr. nr. 26 y Ho by, Ho, ønsker at tilplante en del af ejendommen. Ejendommen er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 7. januar 1966. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at de fredede arealer skal "bevares i deres nuværende tilstand", og at de i øvrigt må "benyttes som hidtil". Det fremgår endvidere af fredningsbestemmelserne, at de plantesamfund, der var naturlige for det fredede område, skulle bevares. Det betyder, at kendelsen åbner mulighed for at fjerne selvsåede træer og buske, der ikke er naturlige på en klithede. Bestemmelsen om, at de fredede arealer skal bevares "i deres nuværende tilstand" betyder tillige, at der kan ske genplantning af arealer, hvor der tidligere har været skov. Det fremgår ikke af Overfredningsnævnets kendelse, at der tidligere har været et skovområde på Arne Kvists ejendom. Da Arne Kvist rejste spørgsmålet om tilplantning af sin ejendom, sammenlignede Natur - og Landskabskontoret i den nu nedlagte Ribe Amtskommune gentilplantningsområdet med gamle luftfotos for at fastslå, om der tidligere har været skov på ejendommen. Det fremgår af luftfotografierne, at der var en del småområder med skov; disse områder kan genkendes i dag. Det fremgår tillige af luftfotografierne, at der på ejendommen var en del § 3 - beskyttede områder, som ligeledes kan genkendes i dag. Medarbejderne på Natur - og Landskabskontoret udarbejdede herefter et kort, hvorpå de med priksignatur i en blå farve har markeret de arealer, som var skovbevoksede i 1961. På det samme kort er det område, som Arne Kvist ønsker

at tilplante, markeret med en sort streg. Som det fremgår af kortbilaget, er dette areal betydeligt større end det areal, der var skovbevokset i 1961. Statsskovdistriktet har overvejet om et velafgrænset areal kunne tages ud af fredningsområdet og pålægges fredskovpligt for at imødekomme Arne Kvists ønsker. Det vil kræve, at der rejses en ny fredningssag for området. Da det vil stride mod intentionerne bag fredningen af klitheden mellem Krogsande og Boldbjerge at rejse en sådan sag for at tage en del af arealet ud af det fredede område, og da de lodsejere, som ejede de fredede arealer den gang, fik tilkendt erstatning i forbindelse med fredningssagens afslutning, er det skovdistriktets opfattelse, at denne mulighed ikke står åben for Arne Kvist. Det er således skovdi-striktets opfattelse, at der ikke bør meddeles Arne Kvist dispensation til at tilplante arealet i videre omfang, end det var skovbevokset i 1961, fordi det var et af formålene med fredningen af området at bevare den særprægede klithede med dens helt specielle vegetation.

Carsten Callisen bemærkede, at det er Danmarks Naturfredningsforenings opfattelse, at der ikke skal meddeles Arne Kvist dispensation til at tilplante de fredede arealer i videre omfang, end de var skovbevoksede i 1961. Det betyder, at der alene kan ske tilplantning af de 2 arealer, der er markeret med priksignatur på det kort, Natur - og Landskabskontoret har udarbejdet.

Fredningsnævnet besigtigede det fredede område.

Fredningsnævnet besluttede, at Arne Kvist skal underrettes om, at nævnet er indstillet på at meddele ham dispensation til at tilplante de arealer, der er vist med priksignatur på det kortbilag, som Natur - og Landskabskontoret har udarbejdet. Arealerne er markeret med bogstavet A og bogstavet B på kortbilaget og er tilnærmelsesvist identiske med de arealer, hvor der var skov i 1961. Fredningsnævnet vil som vilkår for dispensationen stille krav om, at de 2 arealer markeres i terrænet af en landinspektør i samråd med Statsskovdistriktet og Varde kommune som tilsynsførende myndighed, at udgifterne hertil afholdes af Arne Kvist, og at der skal anvendes eg, fyr, røn og birk til tilplantningen, fordi disse træsorter er typiske for klitheden.

Fredningsnævnets formand oplyste, at nævnet vil sende Arne Kvist en udskrift af fredningsnævnets forhandlingsprotokol fra mødet i dag med opfordring til at fremkomme med eventuelle bemærkninger til sagen, inden fredningsnævnet træffer afgørelse...."

Fredningsnævnet anmodede efter mødet Arne Kvist om eventuelle bemærkninger til fredningsnævnets indstilling til dispensationsansøgningen.

I en mail af 10. juli 2007 til fredningsnævnet har Arne Kvist blandt andet anført:

"....

Det er ikke en afgørelse der er overraskende for mig at der ikke kan gives tilladelse til yderlig beplantning af arealet, så det må jeg således forholde mig til.

Jeg kan absolut ikke fatte at der yderlig i deres afgørelse fremkommer dispensation om tilplantning af arealer der også var tilplantet i 1961. Da fredningen blev foretaget ??.

I kendelsen af 25. november 1963, står der, at arealerne må i øvrigt benyttes som hidtil

Ud fra dette mener jeg at være i min gode ret til at fælde det tømmer til eget brug som helt naturligt var ideen med det tilplantede areal, samt samle og høste mit brænde og genplante i det omfang som måtte være nødvendig.

Ligeledes er jeg meget overrasket over at der stilles krav om at en landinspektør i samråd med statsskovdistriktet og Varde kommune som tilsynsførende, for mine penge skal opmåle nogle arealer som siden kendelsen i 1963. aldrig har været nogen påtale om forkert anvendelse af.

Dette kan jeg på ingen måde acceptere....."

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en fredningskendelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det var formålet med fredningen af arealerne mellem Krogsande og Boldbjerge at bevare arealerne som naturlige hede - og klitområder. Det er ubetænkeligt på baggrund af det kortmateriale, som er forelagt nævnet, og de udtalelser, der foreligger fra Oxbøl Statsskovdistrikt samt fra Natur - og landskabsafdelingen i den nedlagte Ribe Amtskommune, at lægge til grund, at der kun i begrænset omfang var skov på ejendommen matr. nr. 26 y Ho by, Ho, i 1966, da fredningen blev gennemført, og at skoven den gang havde den udstrækning, der med blå signatur er markeret på kortbilaget, som er vedhæftet denne afgørelse. På denne baggrund vurderer fredningsnævnet, at det vil stride mod formålet med fredningen af arealerne mellem Krogsande og Boldbjerge og fredningsbestemmelserne at meddele Arne Kvist dispensation til at tilplante ejendommen i videre omfang, end ejendommen var skovbevokset i 1966. Som følge af det anførte meddeler fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, Arne Kvist dispensation til at tilplante de 2 arealer, der på vedhæftede kort er vist med en blå stregmarkering og benævnt område A og område B, på vilkår,

at de 2 arealer markeres i terrænet af en landinspektør i samråd med Oxbøl Statsskovdistriktet og Varde kommune som tilsynsførende myndighed,

at udgifterne hertil afholdes af Arne Kvist,

og

at der anvendes eg, fyr, røn og birk til tilplantningen, fordi disse træsorter er typiske for klitheden.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, af Arne Kvist, Skov - og Naturstyrelsen, Oxbøl Statsskovdistrikt, Varde kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, lokale foreninger og andre, som har væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til fredningsnævnet, der videregiver sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgeren rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Syddjylland, Nordlig del,
Kolding, den 4. september 2007.

Vagn Kastbjerg

bevokset da fredningen blev gennemført. Analysen er forestået af Natur- og Landskabskontoret i daværende Ribe Amtskommune.

Ud fra dette materiale har fredningsnævnet truffet beslutning om at meddele afslag på tilplantning af de arealer, der ligger ud over det tidligere tilplantede, og samtidig meddelt dispensation til at foretage (gen)tilplantning af de oprindeligt skovbevoksede arealer. Dispensationen er meddelt på vilkår, at der alene må plantes med eg, fyr, røn og birk, idet disse træer er typiske for klitheden samt, at de 2 omhandlede arealer for ansøgers regning markeres i terræn i samråd med Oxbøl Statsskovdistrikt og Varde Kommune.

I klagen anføres, at baggrunden for genplantningen bl.a. er de skader skoven led under orkanen i 1999. Klager har under sagen ønsket farvegenpart af de fotografier som skulle ligge til grund for udpegningen af de arealer der var skovbevoksede i 1961 men ikke modtaget sådanne. Herudover klages over afgrænsningen af det skovbevoksede område som klager finder er forkert. Herudover anføres, at genplantningen ikke kræver dispensation ligesom klager ikke finder det rimeligt, at han pålægges at afholde omkostningerne til opmålingen.

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne jf. naturbeskyttelseslovens § 81, stk. 3, truffet følgende afgørelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50 kan et fredningsnævn meddele dispensation fra fastsatte fredningsbestemmelser, såfremt det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det er Naturklagenævnets vurdering, at arealer som på fredningstidspunktet var skovbevoksede fortsat kan anvendes og drives som sådan uden at dette i dag kræver dispensation fra fredningen.

Det er endvidere Naturklagenævnets vurdering, at der - på grund af fredningens udtrykkelige formål med at bevare klitheden - ikke bør gives tilladelse til yderligere plantninger ud over hvad der forefandtes på fredningstidspunktet.

Fredningsnævnet har i sin afgørelse lagt til grund, at to nærmere angivne arealer på fredningstidspunktet har været skovbevoksede. På denne baggrund finder Naturklagenævnet, at disse tidligere skovbevoksede arealer fortsat kan drives som sådan, uden at denne drift kræver dispensation fra fredningen. Det er dog en forudsætning herfor, at disse arealer har været opretholdt som

skovbevoksede. Efter det i sagen oplyste, må Naturklagenævnet lægge til grund, at dette har været tilfældet.

For så vidt angår afgrænsningen af de arealer, der på fredningstidspunktet har været skovbevoksede, finder Naturklagenævnet at man må lægge de tidligere luftfotografier til grund, således som amtets forvaltning har gjort under sagens behandling. Efter Naturklagenævnets oplysninger findes der ikke luftfotooptagelser i farver fra fredningstidspunktet i 1961.

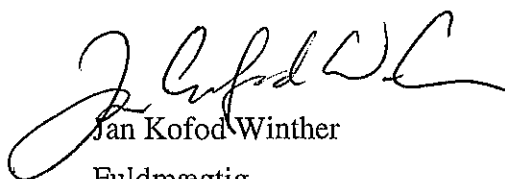
Da den fortsatte drift af arealerne ikke kræver dispensation, finder Naturklagenævnet ikke, at man med rimelighed vil kunne pålægge ejer at forestå den af fredningsnævnet forudsatte afmærkning af arealet. Dette bør ske af tilsynsmyndigheden og gennemføres efter dennes nærmere beslutning, evt. ved opmåling af GPS-koordinater.

Naturklagenævnet træffer på denne baggrund følgende afgørelse:

- Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlige dels afgørelse af 11. august 2008 stadfæstes for så vidt angår afslaget på dispensation til at tilplante yderligere arealer end de som på fredningstidspunktet var skovbevokset (jf. afgørelsens kortbilag).
- Den del af fredningsnævnets afgørelse som vedrører dispensation til tilplantning af tidligere skovbevoksede arealer ophæves.
- Tilsynsmyndigheden forestår en nærmere markering – enten som koordinater eller ved afmærkning i terræn – af det skovbevoksede område.

Det bemærkes, at Naturklagenævnet hermed ikke har taget stilling til hvorvidt gentilplantningen af arealerne i øvrigt måtte kræve dispensation efter andre bestemmelser i Naturbeskyttelsesloven, herunder § 3.

Bent Jacobsen
Viceformand

Jan Kofod Winther
Fuldmægtig

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Domhusgade 24, 6000 Kolding
76 31 96 38, mail: biran@domstol.dk

Vedr. fredningsnævnets j. nr. 32/2010: Fornyet ansøgning om dispensation til at rydde selvsået opvækst på ejendommen matr. nr. 56 a Vandflod by, Oksby.

Den 30. juni 2005 meddelte det daværende Fredningsnævn for Ribe Amt Lene Høj, Egenæs Porthus, Strandvejen 194, Charlottenlund, der ejer ejendommen matr. nr. 56 a Vandflod by, Oksby, dispensation til at fjerne selvsået opvækst på ejendommen.

Arbejdet blev ikke gennemført inden udløbet af 3-årsfristen.

Skovdyrkerforeningen Vestjylland har ved brev af 6. juli 2010 på Lene Højs vegne ansøgt Varde Kommune om dispensation til at fjerne opvækst af bjergfyr på et 0,9 ha stort areal af ejendommen matr. nr. 56 a Vandflod, Oksby.

Da ejendommen er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 7. januar 1966 om fredning af områder mellem Krogsande og Boldbjerge i Ho og Oksby, og da de fredede arealer skal bevares i tilstanden på tidspunktet for fredningens gennemførelse, kan fjernelsen af opvæksten ikke ske uden dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse.

Fredningsnævnets formand har behandlet sagen i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk. 5, fordi sagen skønnes at være af underordnet betydning i forhold til fredningens formål og har besluttet at meddele Lene Høj dispensation til at fjerne opvækst af bjergfyr på det areal, der er vist på det kort, der er vedhæftet denne afgørelse og i øvrigt på de vilkår, der fremgår af afsnittet ”Fredningsnævnets afgørelse”.

Sagens baggrund:

Den 7. januar 1966 stadfæstede Overfredningsnævnet en kendelse, som Fredningsnævnet for Ribe Amt havde afsagt den 25. november 1963 om fredning af arealerne mellem Krogsande og Boldbjerge i Ho og Oksby sogne.

Fredningsnævnet havde anført følgende i begrundelsen for sin afgørelse:

”De af sagen omfattede områder fremtræder som særdeles smukke ubebyggede og naturlige hede- og klitarealer, hvilke sidste er undergivet sandflugtslove. Det vil efter nævnets opfattelse have stor værdi at bevare disse arealer, der tillige har stor naturvidenskabelig betydning, uforstyrret også for fremtiden, hvorved bemærkes, at områderne grænser op til den ligeledes for naturvidenskaben overordentlig værdifulde fredede Skallingen. Ved sin afgørelse har nævnet ud over det anførte taget i betragtning, at hele området særligt i sommertiden passeres af et overordentligt stort antal trafikanter på den lokale hovedfærdselsåre fra Ho til Oksby, og det findes med den eksplosivt voksende bebyggelse af naboområderne endvidere ønskeligt, at hele det

fredede område med de nedenfor anførte begrænsninger sikres for almenheden til fri færdsel og ophold....”

Fredningsnævnet fastsatte blandt andet følgende fredningsbestemmelser for arealerne:

”Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand og må ikke beplantes, opdyrkes ...

På foranledning af fredningsnævnet og Naturfredningsrådet kan der evt. i samarbejde med Statens Klitvæsen træffes de nødvendige foranstaltninger til bevarelse af de for området naturlige plantesamfund, herunder fjernelse af selvsåede træer og buske...”

Kendelsen blev med enkelte ændringer stadfæstet af Overfredningsnævnet.

I årene efter fredningens gennemførelse skete der en vis opvækst af bjergfyrrer i det fredede område, således at landskabsbilledet ændrede sig.

Skovdyrkerforeningen Vestjylland ansøgte derfor på vegne Lene Høj den 4. august 2004 landskabsafdelingen i den daværende Ribe amtskommune om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at iværksætte pleje af Lene Højs ejendom, fordi store dele af ejendommen var groet til med bjergfyrrer og græs. Det fremgik af ansøgningen til amtet, at Lene Høj ønskede at genskabe lyngvegetationen.

Ribe amtskommune videresendte med brev af 24. februar 2005 ansøgningen til fredningsnævnet.

Fredningsnævnet behandlede sagen og meddelte den 30. juni 2005 Lene Høj dispensation til at fjerne opvæksten på vilkår, at kørsel med entreprenørmaskiner, der skulle bruges til arbejdet, begrænsedes mest muligt, at kørsel så vidt muligt skulle ske på fast vej eller begrænses til arealer, der var træbevoksede, at arbejdet skulle foretages i perioden fra den 1. september til den 15. marts, at fældet trævækst og flis skulle fjernes fra det fredede område, og at arbejdet skulle udføres i samråd med amtskommunen, der dengang var tilsynsmyndighed, og skovdistriktet.

I et brev af 6. juli 2010 ansøgte Skovdyrkerforeningen Vestjylland Varde Kommune om tilladelse til at fjerne bjergfyrrer på en del af Lene Højs ejendom.

I brevet har Skovdyrkerne anført blandt andet:

”...

Arealet er en del af Bolbjerg, Krogsande fredningen.

Arealet har karakter af beskyttet natur, jf. naturbeskyttelsesloven, og tilgrænsende § 3 beskyttet hede.

...

Der er tidligere i sagen givet en dispensation, som er udløbet, evt. kan den forlænges...

Beskrivelse af projektet:

Bjergfyrr vil manuelt blive skåret ned. Efterfølgende vil det maskinelt blive flishugget og kørt væk fra arealet.

Det berørte areal er ca. 0,9 ha, se vedlagt kort...”

I et ansøgningsskema, der var vedlagt ansøgningen, har Skovdyrkerforeningen Vestjylland oplyst, at arealet, ansøgningen vedrører, er en hede, der er tilgroet med bjergfyrr, og at det er formålet med projektet at genskabe en oprindelig lysåben naturtype.

Det fremgår af luftfotos af området, at der er en omfattende opvækst på Lene Højs ejendom, og at området ikke er karakteriseret af en lysåben naturtype.

Varde Kommune videresendte med brev af 15. juli 2010 ansøgningen til fredningsnævnet.

I fremsendelsesbrevet har Varde Kommune anført, at kommunen har modtaget en ansøgning fra Skovdyrkerne om forlængelse af den tidligere meddelte dispensation til rydning af træopvækst indenfor et område, der er omfattet af kendelsen om fredning af arealerne mellem Bolbjerg og Krogsande.

Varde Kommune har ikke i fremsendelsesbrevet afgivet indstilling i sagen.

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag og har i høringsbrev af 3. december 2010 anmodet Varde Kommune, Miljøcenter Ribe, nu Naturstyrelsen Ribe, Naturstyrelsen Blåvandshuk, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om eventuelle bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 17. december 2010.

Fredningsnævnet har ikke ved høringsfristens udløb modtaget indsigelser mod projektet.

Lene Høj har i en mail af 14. december 2010 oplyst, at hun gerne vil gennemføre arbejdet i de kolde vintermåneder, fordi det vil være mest skånsomt for jordbund og dyrelivet.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det er formålet med fredningen af arealerne mellem Krogsande og Boldbjerge at bevare arealerne som naturlige hede- og klitområder.

Det fremgår af fredningsnævnets afgørelse af 30. juni 2005, at fredningsnævnet den 24. juni 2005 besigtigede ejendommen matr. nr. 56 a Vandflod by, Oksby, og at nævnet konstaterede, at ejendommen var under tilgroning med bjergfyrr, så den ikke længere havde den karakter, som karakteriserede området, da fredningen blev gennemført.

På denne baggrund fastslog fredningsnævnet, at ansøgningen om dispensation til at fjerne bjergfyv og anden opvækst på ejendommen var i overensstemmelse med intentionerne bag fredningen af arealerne mellem Krogsande og Boldbjerge. Fredningsnævnet fastslog endvidere, at området var overordentligt sårbart; projektet skulle derfor gennemføres under hensyntagen hertil.

Efter de foreliggende oplysninger om naturtilstanden i området i dag og luftfotografierne, der viser en udbredt tilgroning, samt da det er formålet med projektet at genskabe den lysåbne naturtype, der var kendetegnende for området, da fredningen blev gennemført, meddeler fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, Lene Høj dispensation til at rydde trævæksten på sin ejendom på vilkår,

at kørsel med entreprenørmaskiner, der skal bruges til arbejdet, begrænses mest muligt,

at kørsel så vidt muligt skal ske på fast vej eller begrænses til arealer, der er træbevoksede,

at arbejdet skal foretages i perioden fra den 1. september til den 15. marts,

at fældet trævækst og flis skal fjernes fra det fredede område,

og

at arbejdet skal udføres i samråd med Naturstyrelsen Blåvandshuk og Varde Kommune som tilsynsmyndighed.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, af Lene Høj, Varde Kommune, Naturstyrelsen Blåvandshuk, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, lokale foreninger og andre, som har væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til fredningsnævnet, der videresender sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnet s behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnet hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgeren rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Nordlig del,
Kolding, den 14. januar 2011.

Vagn Kastbjerg,
formand.

Afgørelsen er sendt til:

Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, pr. mail post@rib.mim.dk

Varde kommune, Teknisk Forvaltning, pr. mail vardekommune@varde.dk

Skov- og Naturstyrelsen Blåvandshuk, blaavandshuk@sns.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, pr. mail dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/Merete Vigen Hansen varde@dn.dk

Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV, pr. mail fr@friluftstraadet.dk

Friluftsrådet c/o Hanne Voetmann fam.voetmann@mail.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, pr. mail natur@dof.dk

Lene Høj, Egenæs Porthus, Strandvejen 194, 2920 Charlottenlund

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding
Telefon 99686800, mail: biran@domstol.dk

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-47-2016: Ansøgning om tilladelse til at afvikle et off-road triatlon stævne den 28. august 2016 gennem Bolbjerg og Krogsande mv.

Fredningsregisteret: 02742.01 – Bolbjerg, Krogsande.

Fredningsregisteret: 04376.00 – Hedeklitområde, Krogsande Nord.

Ansøgningen:

Fredningsnævnet har den 6. juli 2016 modtaget en ansøgning fra Xterra Nordic, c/o Patrick Mølholm, Jægersborg Allé 1 D, Bilharziøsebygningen, 2920 Charlottenlund, og Running26 events c/o Kenneth Munk om dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 7. januar 1966 om fredning af arealer ved Bolbjerg og Krogsande samt fredningsdeklaration vedrørende arealerne nord for Bolbjerg og Krogsande, godkendt af fredningsnævnet for Ribe Amt den 8. maj 1967, til at afvikle et off-road triatlon løb på mountainbikes den 28. august 2016 ad veje og stier i Bolbjerg og Krogsande.

Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at "almenheden" har ret til færdsel til fods og ophold i det fredede område, og at de veje og stier, der er vist på fredningskortet, er tilgængelige for almindelig færdsel til fods.

Det fremgår endvidere af Overfredningsnævnets kendelse, at der ikke må anbringes skæmmende indretninger på de fredede arealer.

Fredningsdeklarationen indeholder forbud mod at anlægge nye veje og stier på de fredede arealer.

Løbet kan derfor ikke afvikles, medmindre fredningsnævnet giver tilladelse til, at der må cykles på stier og skovveje i fredningsområdet.

Fredningsnævnet har besluttet at behandle sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets afgørelse:

Denne afgørelse er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af naturbeskyttelseslovens § 10, stk. 5.

Fredningsnævnet meddeler i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og stk. 2, jf. stk. 3, Xterra Nordic dispensation til den 28. august 2016 at afvikle off-road triatlon løbet på mountainbikes ad veje og stier i fredningsområdet Bolbjerg og Krogsande.

Ruten er markeret med rød farve på det kort, der er vedhæftet denne afgørelse

Fredningsnævnet gør udtrykkeligt Xterra Nordic opmærksom på, at løbet ikke kan afvikles på vejene og stierne uden tillige at have indhentet samtykke fra de enkelte grundejere og lodsejere, der ejer de arealer, hvor løbet skal afvikles.

Begrundelsen for afgørelsen kan læses under afsnittet: "Fredningsnævnets begrundelse og resultat".

Vilkår for dispensationen:

Der gælder disse vilkår for dispensationen – tilladelsen:

1. Løbet skal afvikles på eksisterende veje og stier.
2. Der må ikke etableres midlertidige cykelstier eller lignende i det fredede område i forbindelse med løbet.
3. Hvis Xterra Nordic eller løbsdeltagerne benytter eller etablerer alternative ruter uden for eksisterende veje og stier i fredningsområdet, bortfalder dispensationen øjeblikkeligt, og løbet skal indstilles.
4. Skilte, andre markeringer eller lignende må først opstilles om aftenen torsdag den 25. august 2016 og skal være fjernet senest mandag den 29. august 2016 kl. 17.00.
5. Brug af søm, tegnstifter, hæfteklammer og lignende i træerne må ikke finde sted, ligesom der ikke må opsættes poster/afmærkning på skilte eller bomme.
6. Xterra Nordic skal sikre, at alt materiel, skilte, markeringer mv. samt affald efter løbet er fjernet fra området senest mandag den 29. august 2016 kl. 17:00.
7. Xterra Nordic skal selv indhente tilladelse til benyttelse af veje og stier hos den konkrete grundejer.
8. Xterra Nordic skal sikre, at arealerne ikke afspærres for offentligheden.

Sagens baggrund:

Fredningsnævnet har den 6. juli 2016 modtaget Xterra Nordics ansøgning om dispensation til at afvikle et off-road triathlon stævne i weekenden den 26. til den 28. august 2016 i Oksbøl og Bordrup plantager. Stævnet afvikles i samarbejde med Pro Varde.

Det fremgår af sagens oplysninger, at der skal køres 2 runder á 15 km i plantagerne, at ruten som udgangspunkt følger det officielle spor i plantagerne, at der lørdag den 27. august 2016 afvikles et trailløb, der ikke berører plantagerne, og at selve mountainbikeløbet afvikles søndag den 28. august 2016

Naturstyrelsen Blåvandshuk har anført i en tilladelse, som styrelsen har meddelt til løbets afvikling, at

”

Du har ansøgt om en aktivitet i Bordrup Plantage. Din booking er nu godkendt.

Fra dato: 25-08-2016 kl. 07:00

Til dato: 28-08-2016 kl. 20:00

Deltagerantal: 600

Aktivitet: MTB/cykling (konkurrence)

Booking ID: 60679

...

Aktiviteten skal koordineres med Oksbøl Cykelklub.

Rutekort og kort/pladsbeskrivelse sendes til Naturstyrelsen i god tid inden arrangementet.

Vær opmærksom på følgende:

Aktiviteten berører et Natura2000-område. Naturstyrelsen har vurderet, at aktiviteten kan gennemføres uden at have væsentlig effekt på udpegningsgrundlagets arter/naturtyper – se [link](#)

Jeres aktivitet skal foregå så ovrigt gæster kan benytte området under jeres arrangement. Arealer må ikke afspærres for offentligheden, med mindre I har fået særskilt tilladelse.

Poster/ruteafmærkning skal være forsynet med arrangørens navn, kontaktinformationer og dato for arrangementets afholdelse. Opsætning og nedtagning af poster/ruteafmærkning skal ske umiddelbart før og efter aktiviteten med mindre der skriftligt er aftalt andet. Brug af som, tegnstifter, hæfteklammer og lignende i træerne må IKKE finde sted, ligesom der ikke må opsættes poster/afmærkning på skilte eller bomme.

Der må ikke benyttes radioer, højttalere og lignende med mindre andet er aftalt.

Motorkørsel på Naturstyrelsens arealer er ikke tilladt.

Husk at medbringe affaldssække til jeres affald og tag det med hjem. Der skal ryddes fuldstændigt op efter afholdt aktivitet.

I tilfælde af eventuelle skader på træer, veje m.m. skal Naturstyrelsen kontaktes. Vi forbeholder os ret til evt. at udbedre skaderne på din regning. Dette gælder også manglende oprydning på arealet.

Tilladelsen vedrører kun brugen af Naturstyrelsens arealer. Hvis arrangementet kræver tilladelser fra politi og ovrigt myndigheder, skal du som arrangør selv indhente disse.

Bordrup Plantage administreres af Naturstyrelsen - Blåvandshuk, Ålholtvej 1, 6840 Oksbøl, e-mail: BLH@nst.dk..."

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har i høringsbrev, dateret den 8. juli 2016, sendt ansøgningen til Xterra Nordic, Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, København Ø, Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, att.: biolog Søren Hansen, Naturstyrelsen Blåvandshuk, Varde Kommune, Teknik og Miljø, Danmarks Naturfredningsforening København Ø, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/Merete Vigen Hansen, Friluftsrådet, København SV, Friluftsrådets lokalafdeling ved Hanne Voetmann, Dansk Ornitologisk Forening, København V, og Dansk Ornitologisk Forening lokal med høringsfrist den 1. august 2016.

Varde Kommune har i et brev af 12. juli 2016 oplyst:

”Indledningsvist skal Varde Kommune henlede opmærksomheden på, at begge ruter er placeret i et område, der er omfattet af klitfredningen efter Naturbeskyttelseslovens § 8, og kompetencen i forhold til klitfredningen er overgået til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet ses dog ikke at være på listen over modtagere af høringsbrevet.

Dermed indsættes kopi af en henvendelse, som Varde Kommune har modtaget omkring færdsel bl.a. i det fredede område (maj 2016):

”Vi ejer sommerhuset - Ved Heksebjerg 43 og færdes meget i klitområderne i Blåvand. Ved flere lejligheder har vi set mountainbike-ryttere cykle i klitterne - både Heksebjerg- Tirpiz området samt Krogsande. Når vi fortæller cyklisterne, at naturen ikke kan holde til den belastning, cyklerne udgør, er svaret, at de ikke kan se nogle forbudsskilte. Vi vil anbefale, at der opsættes forbudsskilte ved indgangen til stierne. Det skal tilføjes, at vi selv er aktive cyklister - også på mountainbike, men sagtens kan finde gode ruter i skoven samt de anlagte cykelruter i naturen. Hilsen Bodil og Sven Rieks”

På den baggrund har Varde Kommune rettet henvendelse til Kystdirektoratet som tilsynsmyndighed i forhold til klitfredningen, da det følger af § 1, stk. 1, nr. 6 i bekendtgørelse nr. 1316 af 21. december 2011 om klitfredning, at det ikke er tilladt at cykle uden for lovligt anlagte veje. Kystdirektoratet har kvitteret for modtagelsen af forespørgsel om klitsyn i forbindelse med cykling i klitfredet område. Varde Kommune afventer derfor at få foretaget en fælles gennemgang af området med henblik på at få klarlagt, om der er en negativ påvirkning af området i øvrigt.

Herudover giver den planlagte rute anledning til at bemærke, at der er tale om en midlertidig aktivitet, og at den alternative rute ser ud til at følge en af fredningskendelsen omfattet sti, hvorfor påvirkningen isoleret set har en geografisk begrænset udstrækning...”

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod ansøgningen.

Fredningsnævnets begrundelse og resultat:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredningskendelse, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Det er formålet med fredningen af Bolbjerg og Krogsande samt deklaraionsfredningen af klitområdet at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området, som derfor skal henligge i naturtilstand.

Almenheden har ifølge fredningsbestemmelserne ret til at færdes til fods ad de stier og veje, der er vist på fredningskortet, som er en del af kendelsen om fredning af Bolbjerg og Krogsande.

Deklarationsfredningen indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse; deklarationsfredningen må derfor med hensyn til almenhedens – befolkningens adgang – til at færdes i deklaraionsområdet vurderes på grundlag af naturbeskyttelseslovens regler om befolkningens adgang til landets naturområder. Disse regler begrænser overordnet adgangen til privatejede skove og udyrkede arealer til færdsel til fods.

I betragtning af at løbet i det fredede område begrænses til én løbsdag, og at løbet kan reguleres ved adækvate vilkår for dispensationen, således at naturværdierne, der skal sikres ved de to fredninger, ikke forringes, vurderer fredningsnævnet, at det ikke strider mod formålet med fredningen at dispensere fra bestemmelsen om, at færdsel er begrænset til færdsel til fods, således at løbet kan gennemføres den 28. august 2016.

Bolbjerg og Krogsande ligger i et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Fredningsnævnet skal ved afgørelsen af sagen derfor tillige vurdere, om det ansøgte indebærer forringelse af de naturtyper og levesteder eller betydelige forstyrrelser af de arter, området er udpeget for, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, såfremt betingelserne for at dispensere til løbet er til stede.

På baggrund de oplysninger, der fremgår af Naturstyrelsens tilladelse til løbet, vurderer fredningsnævnet, at de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget for Bolbjerg og Krogsande, ikke vil blive påvirket negativt i væsentlig grad, såfremt løbet afvikles ad det eksisterende vej- og stisystem.

Fredningsnævnets afgørelse, der er truffet efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og stk. 2, jf. stk. 3, går således ud på, at der dispenseres til løbets afvikling den 28. august 2016 på de vilkår, der er anført under afsnittet ”Vilkår for dispensationen”.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via forsiden på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller

2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlig del
Kolding, den 9. august 2016

Vagn Kastbjerg,
formand

Denne afgørelse med bilag er sendt til:

Xterra Nordic - mail: moelholm@running26.dk

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, Haraldsgade 53, 2100 København Ø - mail:

svana@svana.dk

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, biolog Søren Hansen – mail: sofha@svana.dk

Naturstyrelsen Blåvandshuk - mail: swo@nst.dk

Varde Kommune, Teknik og Miljø mail: vardekommune@varde.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, - mail: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/Merete Vigen Hansen – mail: varde@dn.dk

Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV – mail: fr@friluftsradet.dk

Friluftsrådets lokalafdeling ved Hanne Voetmann – mail: fam.voetmann@mail.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V- mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening lokal- mail: varde@dof.dk

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL

Kolding Åpark 11, 6000 Kolding

Telefon 99686800, mail: sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-45-2017: Ansøgning om tilladelse til at afvikle et off-road triatlon stævne den 16. og 17. september 2017 gennem de fredede arealer ved Bolbjerg og Krogsande mv.

Fredningsregisteret: 02742.01 – Bolbjerg, Krogsande.

Fredningsregisteret: 04376.00 – Hedeklitområde, Krogsande Nord.

Ansøgningen:

Fredningsnævnet har den 6. juli 2017 modtaget en ansøgning fra Xterra Nordic, c/o Patrick Møhlholm, Jægersborg Allé 1 D, Bilharziosebygningen, 2920 Charlottenlund, om dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 7. januar 1966 om fredning af arealer ved Bolbjerg og Krogsande samt fredningsdeklaration vedrørende arealerne nord for Bolbjerg og Krogsande, godkendt af fredningsnævnet for Ribe Amt den 8. maj 1967, til at afvikle et off-road triatlon løb på mountainbikes den 16. og 17. september 2017 ad veje og stier i ved Tirpitz Museet samt ved Bolbjerg og Krogsande.

Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at "almenheden" har ret til færdsel til fods og ophold i det fredede område, og at de veje og stier, der er vist på fredningskortet, er tilgængelige for almindelig færdsel til fods.

Det fremgår endvidere af Overfredningsnævnets kendelse, at der ikke må anbringes skæmmende indretninger på de fredede arealer.

Fredningsdeklarationen indeholder forbud mod at anlægge nye veje og stier på de fredede arealer, men indeholder ikke bestemmelser om offentlighedens adgang til de fredede arealer, deklARATIONEN omfatter.

Løbet kan derfor ikke afvikles, medmindre fredningsnævnet giver tilladelse til, at der må cykles på stier og skovveje i fredningsområdet.

Fredningsnævnet har besluttet at behandle sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets afgørelse:

Denne afgørelse er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af naturbeskyttelseslovens § 10, stk. 5.

Fredningsnævnet meddeler i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og stk. 2, jf. stk. 3, Xterra Nordic dispensation til den 16. og 17. september 2017 at afvikle off-road triatlon løbet på mountainbikes ad veje og stier i fredningsområdet Bolbjerg og Krogsande.

Ruten er markeret på det kort, der er vist under afsnittet ”Sagens baggrund”.

Fredningsnævnet henleder Xterra Nordics opmærksomhed på, at løbet ikke kan afvikles på vejene og stierne uden samtykke fra de enkelte grundejere og lodsejere, der ejer de arealer, hvor løbet skal afvikles.

Begrundelsen for afgørelsen kan læses under afsnittet: ”Fredningsnævnets begrundelse og resultat”.

Vilkår for dispensationen:

Der gælder disse vilkår for dispensationen – tilladelsen:

1. Løbet skal afvikles på eksisterende veje og stier.
2. Der må ikke etableres midlertidige cykelstier eller lignende i det fredede område i forbindelse med løbet.
3. Hvis Xterra Nordic eller løbsdeltagerne benytter eller etablerer alternative ruter uden for eksisterende veje og stier i fredningsområdet, bortfalder dispensationen øjeblikkeligt, og løbet skal indstilles.
4. Skilte, andre markeringer eller lignende må først opstilles fredag den 15. september 2017 efter kl. 16.00 og skal være fjernet senest mandag den 18. september 2017 kl. 17.00.
5. Brug af søm, tegnestifter, hæfteklammer og lignende i træerne må ikke finde sted, ligesom der ikke må opsættes poster/afmærkning på skilte eller bomme.
6. Xterra Nordic skal sikre, at alt materiel, skilte, markeringer mv. samt affald efter løbet er fjernet fra området senest mandag den 18. september 2017 kl. 17:00.
7. Xterra Nordic skal selv indhente tilladelse til benyttelse af veje og stier hos den konkrete grundejer.
8. Xterra Nordic skal sikre, at arealerne ikke afspærres for offentligheden.

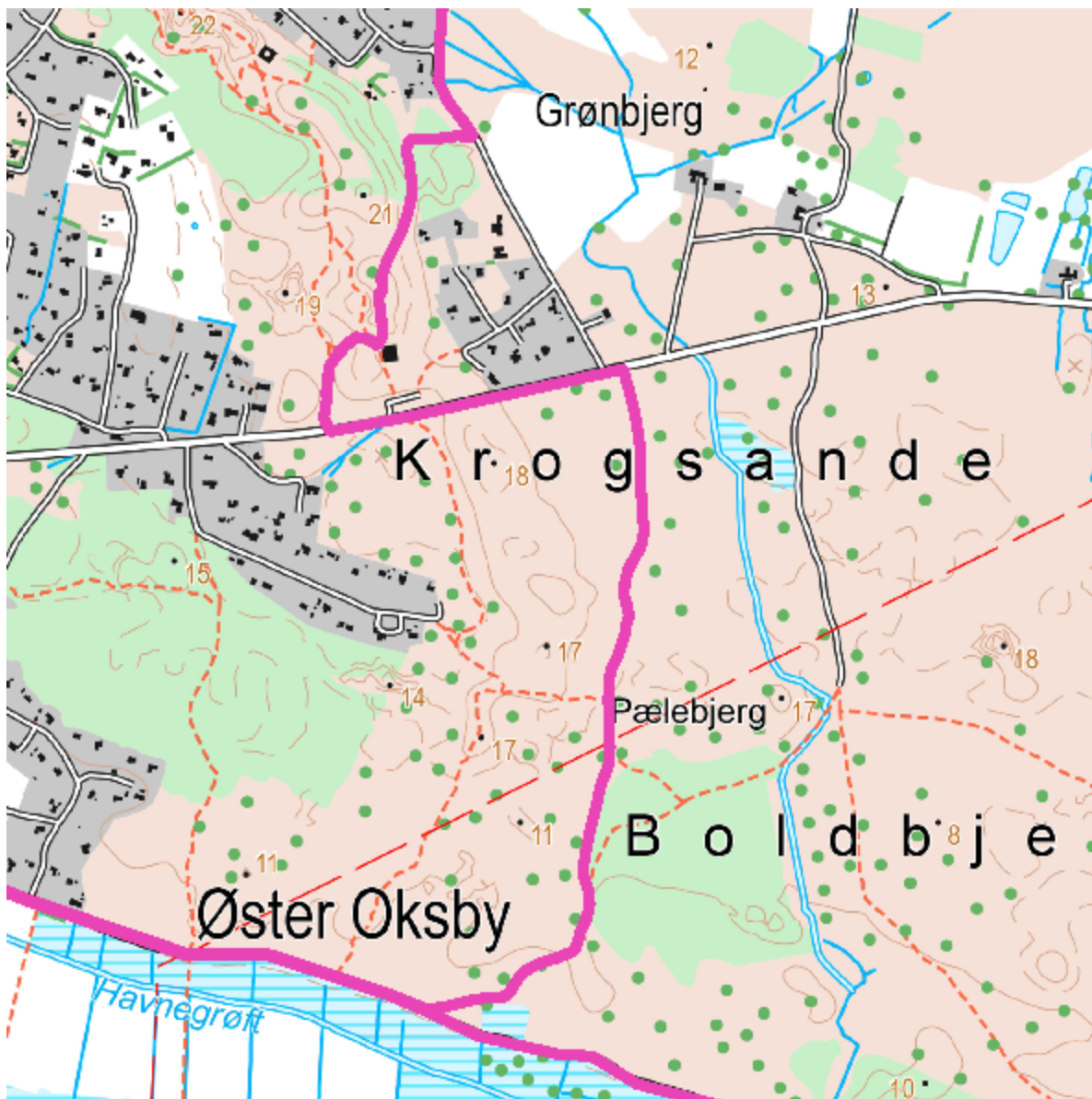
Sagens baggrund:

Xterra Nordic, c/o Patrick Mølholm, har anført i ansøgningen, at Xterra Nordic vil lægge ruteforløbet på mountainbike-ruten igennem klitterne vest for Tirpitz Museet (segment 1) og igennem Krogsande-Boldbjerg (segment 2) i Blåvand. Forløbet på segment 1 er lagt på de

”af stierne i klitterne som er mest etableret (de største af stierne). Forløbet igennem klitterne tæt forbi Tirpitz Museet, er lagt på baggrund af et samarbejde mellem arrangementet, Tirpitz Museet og Varde Kommune.

Forløbet på segment 2 er det samme som vi søgte tilladelse til i 2016 og som vi fik tilladelse til. Her er forløbet lagt på den største af stierne igennem Krogsande-Boldbjerg. Lodsejerne har givet tilladelse til forløbet”.

Forløbet af de 2 segmenter fremgår af dette kort, hvor forløbet er markeret:

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har i høringsbrev, dateret den 31 juli 2017, sendt ansøgningen til Xterra Nordic, Miljøstyrelsen, Kystinspektoratet, Naturstyrelsen Blåvandshuk, Varde Kommune, Teknik og Miljø, Danmarks Naturfredningsforening København Ø, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/Merete Vigen Hansen, Friluftsrådet, København SV, Friluftsrådets lokalafdeling ved Hanne Voetmann, Dansk Ornitologisk Forening, København V, og Dansk Ornitologisk Forening lokal med høringsfrist den 11. august 2017.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod ansøgningen.

Fredningsnævnets begrundelse og resultat:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredningskendelse, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Det er formålet med fredningen af Bolbjerg og Krogsande samt deklaraionsfredningen af klitområdet at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området, som derfor skal henligge i naturtilstand.

Almenheden har ifølge fredningsbestemmelserne ret til at færdes til fods ad de stier og veje, der er vist på fredningskortet, som er en del af kendelsen om fredning af Bolbjerg og Krogsande.

Deklaraionsfredningen indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse; deklaraionsfredningen må derfor med hensyn til almenhedens – befolkningens adgang – til at færdes i deklaraionsområdet vurderes på grundlag af naturbeskyttelseslovens regler om befolkningens adgang til landets naturområder. Disse regler begrænser overordnet adgangen til privatejede skove og udyrkede arealer til færdsel til fods.

I betragtning af at løbet i det fredede område begrænses til to løbsdage, og at løbet kan reguleres ved adækvate vilkår for dispensationen, så naturværdierne, der skal sikres ved de to fredninger, ikke forringes, vurderer fredningsnævnet, at det ikke strider mod formålet med fredningen at dispensere fra bestemmelsen om, at færdsel er begrænset til færdsel til fods, så løbet kan gennemføres den 16. og 17. september 2017.

Bolbjerg og Krogsande ligger i et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Fredningsnævnet skal ved afgørelsen af sagen derfor tillige vurdere, om det ansøgte indebærer forringelse af de naturtyper og levesteder eller betydelige forstyrrelser af de arter, området er udpeget for, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, såfremt betingelserne for at dispensere til løbet er til stede.

Naturstyrelsen anførte i forbindelse med den tilladelse, der blev givet til at gennemføre løbet i august 2016 blandt andet, at

” ...

Aktiviteten berører et Natura 2000-område. Naturstyrelsen har vurderet, at aktiviteten kan gennemføres uden at have væsentlig effekt på udpegningsgrundlagets arter/naturtyper...”

På denne baggrund, da påvirkningen isoleret set har en geografisk begrænset udstrækning og er af midlertidig karakter, og da løbet skal afvikles på eksisterende stier og veje, vurderer fredningsnævnet, at de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget for Bolbjerg og Krogsande, ikke vil blive påvirket negativt i væsentlig grad.

Fredningsnævnets afgørelse, der er truffet efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og stk. 2, jf. stk. 3, går således ud på, at der dispenseres til løbets afvikling den 16. og den 17. september 2017 på de vilkår, der er anført under afsnittet ”Vilkår for dispensationen”.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller

2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Kolding, den 14. august 2017

Vagn Kastbjerg
formand

Denne afgørelse med bilag er sendt til:

Xterra Nordic - mail: moelholm@running26.dk

Kystdirektoratet, Lemvig - mail: kdi@kyst.dk

Miljøstyrelsen, 2100 København Ø - mail: mst@mst.dk

Naturstyrelsen Blåvandshuk - mail: swo@nst.dk

Varde Kommune, Teknik og Miljø - mail: vardekommune@varde.dk

Danmarks Naturfredningsforening, 2100 København Ø, - mail: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/Merete Vigen Hansen - mail: varde@dn.dk

Friluftsrådet, 2450 København SV - mail: fr@friluftsradet.dk

Friluftsrådets lokalafdeling ved Hanne Voetmann – mail: fam.voetmann@mail.dk

Dansk Ornitologisk Forening, 1620 København V- mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening lokal- mail: varde@dof.dk